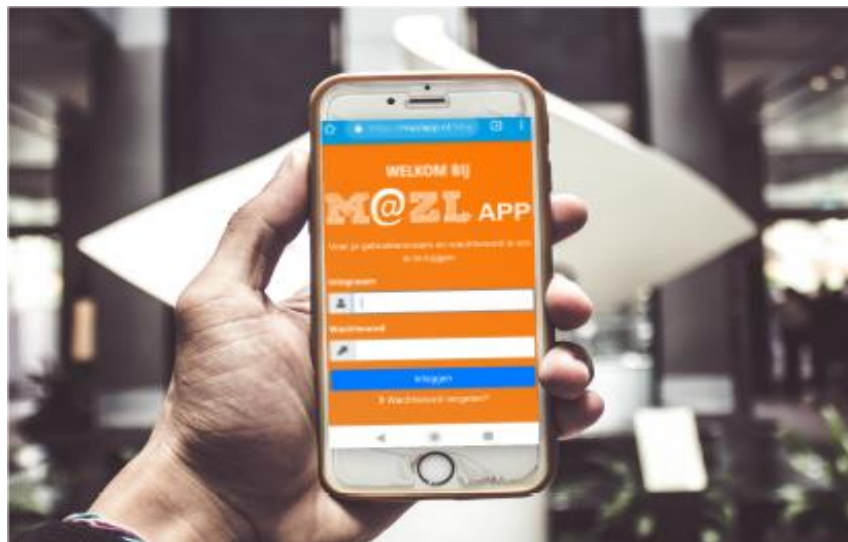

M@ZL app: ontwikkeling en evaluatie van een verzuimapp voor jongeren

Linda Douma, Gijs Roelofsen & Mariëtte Hoogsteder

Academische Werkplaats
Jeugd en Gezondheid

Colofon

M@ZL app: ontwikkeling en evaluatie van een verzuim app voor jongeren is een project van GGD Flevoland en Amsterdam UMC locatie VUmc (afdeling Public and Occupational Health / sectie Jeugd en Gezondheid), looptijd mei 2018 - augustus 2020.

Projectteam M@ZL app

Renske Berendsen	master student Health Sciences VU (tot aug 2018)
Linda Douma	postdoc onderzoeker GGD Flevoland / Amsterdam UMC locatie VUmc
Chris Elschoot	beleidsmedewerker, GGD Flevoland
Charlotte Eskens	master student Health Sciences VU (tot aug 2018), junior onderzoeker, GGD Flevoland (tot sept 2019)
Ilse Hogerwerf	jeugdarts / arts M&G i.o., GGD Amsterdam
Mariëtte Hoogsteder	senior onderzoeker en coördinator Academische Werkplaats Jeugd en Gezondheid, Amsterdam UMC locatie VUmc
Sylvie Neves	jeugdarts / arts M&G, JGZ Almere
Gijs Roelofsen	teamleider Beleid en Onderzoek Team X, GGD Flevoland
Frederieke Schaafsma	senior onderzoeker, Amsterdam UMC locatie VUmc
Gerda Zondervan	verpleegkundige M&G, JGZ Almere

Auteurs eindrapport

Linda Douma, Gijs Roelofsen, Mariëtte Hoogsteder

Meer informatie

Mariëtte Hoogsteder, m.hoogsteder@amsterdamumc.nl | www.vumc.nl/awjg

Dit project is gefinancierd door ZonMw, programma ‘Versterking Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg’ (projectnummer 736300012)

December 2020

Inhoud

Inleiding.....	4
Achtergrond	4
Doel en planning project	4
Fase 1 - Behoeftenonderzoek	5
Uitkomsten	5
Fase 2 - Ontwikkeling webapp	6
Ontwikkeling	6
Hoofdelementen van de app.....	7
Obstakels en vertragingen.....	9
Fase 3 - Plan A: pilot en evaluatieonderzoek.....	10
Oorspronkelijke opzet	10
Ervaren obstakels en vertragingen	10
Van plan A naar plan B naar plan C	12
Fase 3 - Plan C: online focusgroepen	14
Aanpak	14
Analyse	15
Resultaten jongeren.....	16
Resultaten JGZ professionals	22
Discussie, conclusie en aandachtspunten doorontwikkeling.....	27
Referenties	32
Bijlagen	34
Bijlage 1: M@ZL app evaluatie vragenlijst - T0	34
Bijlage 2: M@ZL app evaluatie vragenlijst - T1	40
Bijlage 3: Raamwerk thematische data-analyse jongeren gesprekken	48
Bijlage 4: Raamwerk thematische data-analyse JGZ gesprekken	49

Inleiding

Achtergrond

Schoolverzuim onder leerlingen is een serieus probleem. In Nederland verzuimt minimaal vijf procent van de schoolgaande kinderen (5-18 jaar) chronisch; ze zijn afwezig van school voor meer dan 16 uur over minimaal een aaneengesloten periode van vier weken [1,2]. Wanneer schoolverzuim niet goed wordt begeleid, kan dit grote gevolgen hebben voor het functioneren van de leerling op school, daarbuiten en voor het algeheel welbevinden [3-7].

Ziekteverzuim is een veel voorkomende vorm van schoolverzuim, vermoedelijk de meest voorkomende [8,9]. Exacte cijfers hierover zijn echter niet bekend. Scholen moeten zowel ongeoorloofd verzuim (spijbelen) als geoorloofd verzuim (o.a. door ziekte) van leerlingen registreren, maar zij zijn enkel verplicht om ongeoorloofd verzuim te melden bij de Dienst Uitvoering Onderwijs van de landelijke overheid [10].

In het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs wordt steeds vaker gewerkt met de integrale aanpak Medische Advisering Ziek gemelde Leerling (M@ZL - spreek uit 'mazzel') [11]. De M@ZL aanpak zet in op samenwerking tussen professionals, met name school, jeugdgezondheidszorg (JGZ) en leerplichtambtenaren. Zo kunnen zij bijtijds het ziekteverzuim van een leerling signaleren en begeleiden. De aanpak heeft als doel het optimaliseren van de gezondheid van leerlingen en is effectief gebleken in het verminderen van ziekteverzuim [12]. De aanpak streeft ook naar het bevorderen van de eigen regie en zelfredzaamheid van jongeren, belangrijk voor de kwaliteit van leven.

In de huidige vorm biedt de M@ZL aanpak nog onvoldoende mogelijkheden om de eigen regie en zelfredzaamheid van leerlingen rondom hun ziekteverzuim optimaal te bevorderen. Tevens biedt de aanpak onvoldoende mogelijkheden voor de professional om de leerling hierbij optimaal te begeleiden. Een eHealth applicatie ter ondersteuning van de M@ZL aanpak - verder kortweg de M@ZL app genoemd - kan hier positief aan bijdragen [13-16].

Doel en planning project

Dit project had als doel het ontwikkelen en evalueren van een eHealth applicatie, de M@ZL app, om de eigen regie en verantwoordelijk van jongeren in het omgaan met hun ziekteverzuim en terugkeer naar school te bevorderen. We richtten ons hierbij op jongeren in het voortgezet onderwijs. De M@ZL app is bedoeld ter aanvulling op en ondersteuning van de M@ZL aanpak of soortgelijke ziekteverzuimaanpak. Via de M@ZL app zouden leerlingen zelf kunnen werken aan hun ziekteverzuim, terugkeer naar school en hun verantwoordelijkheid hierin kunnen nemen. Daarbij zouden ze via de app worden bijgestaan door hun ouders of anderen en begeleid door professionals op school en vanuit de JGZ, zoals beoogd in de M@ZL methodiek.

Het project was opgedeeld in drie fasen:

Fase 1: verkenning van de behoeften in ondersteuning bij aanpak ziekteverzuim onder jongeren en professionals (feb-augustus 2018). Op basis van de resultaten uit fase 1 heeft ZonMw op 29 oktober 2018 goedkeuring gegeven voor uitvoering van fase 2 en 3.

Fase 2: ontwerp en ontwikkeling van de M@ZL app, in eerste instantie in de vorm van een online webbased applicatie ('webapp') (start december 2018).

Fase 3: pilot en evaluatieonderzoek van de M@ZL webapp in drie JGZ regio's (tot aug 2020).

Over fase 1 is een interne rapportage beschikbaar. Daarnaast zijn een factsheet, een wetenschappelijke poster en een artikel [17] verschenen. Daarom vermelden we in deze eindrapportage slechts summier de uitkomsten van deze fase.

Fase 1 - Behoeftenonderzoek

Uitkomsten

De behoeften van jongeren en professionals uit de JGZ en het onderwijs voor de inzet van een app ter ondersteuning van de aanpak van ziekteverzuim op het voortgezet onderwijs zijn onderzocht aan de hand van de participatieve methode concept mapping.

Dit onderzoek liet zien dat zowel jongeren als professionals een meerwaarde zien in een app als aanvulling op de M@ZL aanpak, en beide gaven handvatten voor de functies van zo'n app.

M@ZL app, behoefteonderzoek Juli 2018

Door ziekte en andere problemen missen leerlingen regelmatig school. Hoe vaker leerlingen afwezig zijn, hoe groter de kans op voortijdig schoolverlaten. De verzuimaanpak M@ZL helpt om sneller terug te gaan naar school. De vraag is of een app van meerwaarde is om de M@ZL aanpak te versterken. Hiervoor zijn de behoeften van leerlingen en professionals in kaart gebracht.

Highlights behoefteonderzoek

Deelnemers door:

- 23 professionals
 - o.a. jeugdarts, zorgcoördinator en leerplanchambleraar
 - Gen. leeftijd 42 jaar
- 27 leerlingen
 - 3 scholen uit Almere en Lelystad
 - vrba, havo, vwo
 - Tussen 13 en 18 jaar

Meerwaarde app volgens professionals

- Laagdrempelig contact tussen professionals & leerlingen
- Overzicht betrokken professionals & delen van leerling dossier
- Informatie geven over verzuim aan leerling & ouder
- Motiveren van de leerling
- Monitoren van leerlingen & verzuim
- Betrekken van ouders & professionals

Belangrijkste behoeften leerlingen

- Respect & gelijkwaardigheid
- Eén app met forum of chatfunctie om vragen te stellen
- Laagdrempelig contact tussen professionals & leerlingen
- Transparantie en verspreid inhouden van toetsen
- Online overzicht & samenwerkingen kosteloos
- Beter contact leerlingen en leraar

Hoe nu verder?

De uitkomsten geven concrete aanbevelingspunten over hoe een app de aanpak van verzuim via M@ZL kan versterken. GGD Flevoland en Amsterdam UMC / VUmc besluiten binnenkort over het ontwerp en de bouw van een app en willen hier optimale jongeren en professionals bij betrekken. Voor meer informatie: Marilise Hoogsteder (M.hoogsteder@vumc.nl).

Auteurs: Renske Eerden, Charlotte Eekens

Begeleiders: Marilise Hoogsteder, Frederieke Schaafsma, Gijb Roelofsen, Chris Elschot

GGD Flevoland, Amsterdam UMC, ZonMw

Professionals vonden de volgende aspecten het meest belangrijk in de ondersteuning van (ziekte)verzuimende leerlingen: laagdrempelig contact met leerlingen; steunen, motiveren en belonen van leerlingen; monitoren van verzuimende leerlingen; informeren van leerlingen en ouders; uitwisselen van informatie tussen professionals.

Leerlingen noemden de volgende aspecten als meest belangrijk in de ondersteuning van (ziekte)verzuimende leerlingen: betere communicatie en respect tussen leraar en leerling; communicatie tussen school aan de ene kant en ouders, professionals en leerlingen aan de andere kant; begeleiding bij gemiste toetsen en huiswerk; de noodzaak van online mogelijkheden.

Fase 2 - Ontwikkeling webapp

Ontwikkeling

De behoeften van professionals en jongeren zijn in samenwerking met appontwikkelaars (ITforCare) voor zover mogelijk omgezet naar functionaliteiten van een M@ZL webapp. Tijdens het ontwikkelen van de webapp hebben jongeren eenmaal input gegeven via een groepsessie. Dit vond plaats bij GGD Flevoland, in samenwerking met ITforCare. Enkele andere jongeren gaven in een later stadium feedback op het gebruik van de gifjes in de webapp. Aan het einde van het ontwikkeltraject, hebben twee jongeren de webapp voor twee weken uitgeprobeerd, vooral om technische foutjes en problemen te ondervangen. Zij gaven zowel technische als inhoudelijke feedback op de app. Naar aanleiding daarvan zijn nog enkele kleine dingen aangepast, voordat we de app zijn gaan gebruiken voor het evaluatieonderzoek. De rest van hun feedback is meegenomen voor in de onderzoeksfase. Professionals uit de JGZ en het onderwijs hebben tijdens de ontwikkeling feedback gegeven per e-mail, nadat ze de testversie hadden bekeken. Daarna nog een keer in een groepsmeeting.

Op 20 september 2019 is de webapp mazlapp.nl live gegaan. Via de webapp kunnen leerlingen onder begeleiding van een jeugdarts/-verpleegkundige aan specifieke persoonlijke doelen werken om zo beter om te leren gaan met hun ziekteverzuim. Leerlingen kunnen mensen uit hun sociale netwerk toevoegen aan de webapp om hen te helpen en ondersteunen bij het werken aan hun doelen. Ook kunnen leerlingen via de webapp gemakkelijk contact opnemen met hun jeugdarts/-verpleegkundige en is er informatie te vinden over ziekteverzuim en andere onderwerpen zoals gezondheid, gamen en pesten.

Er is een korte [promotievideo](#) gemaakt (zie screenshot). Deze video kunnen jeugdartsen inzetten in het verzuimspreekuur om jongeren het doel en de werking van de M@ZL app uit te leggen.

Hoofdelementen van de app

De M@ZL app bestaat uit de volgende onderdelen:

- Inlogpagina (zie afbeelding rechts).

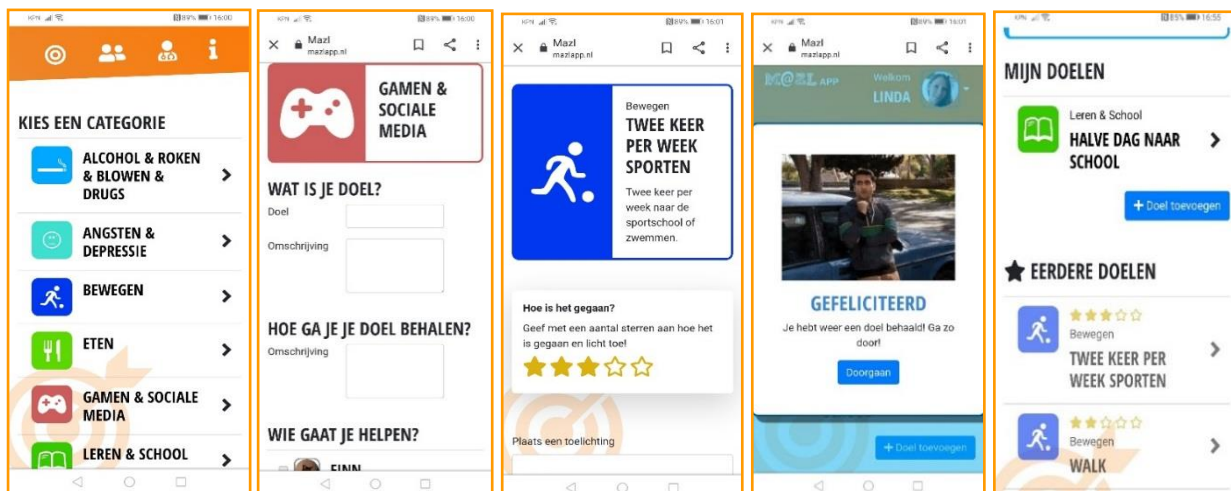

- **Welkom pagina.** Hier maakt de jongere een persoonlijk profiel aan.

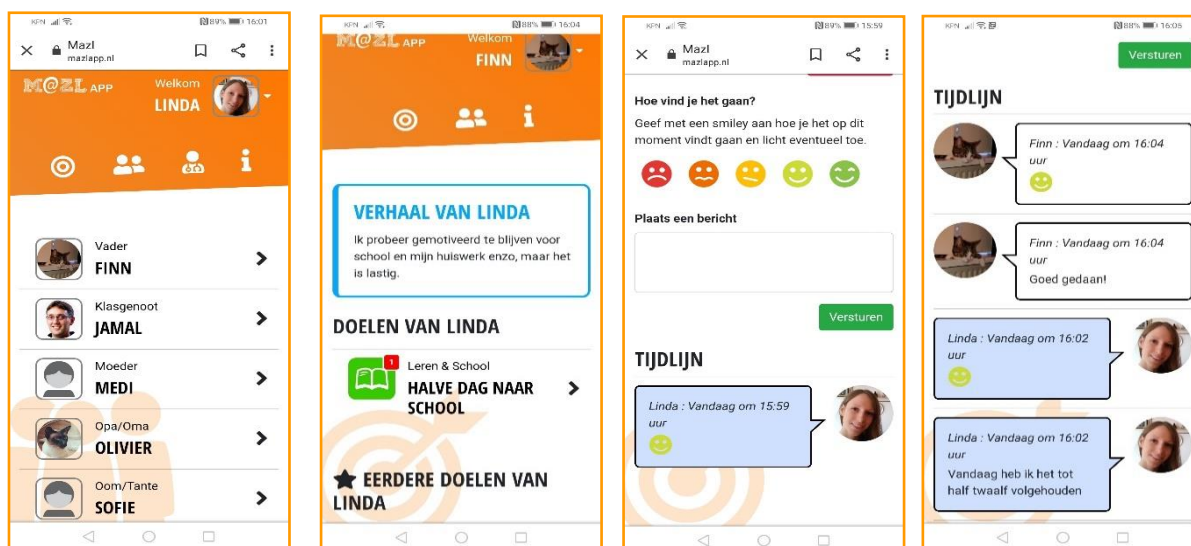
- **Mijn verhaal.** Hier beschrijft de jongere kort in eigen woorden wat zijn of haar situatie is. Bijvoorbeeld wat de reden is voor het ziekteverzuim op school en waar de jongere aan wil gaan werken. Invullen van 'Mijn Verhaal' hoeft niet, mag wel.

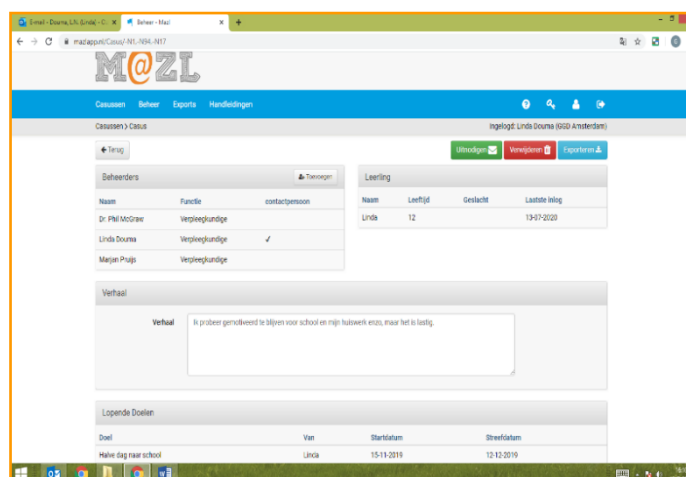
- **Doelen.** Hier maakt de jongere doelen aan om aan te werken. Er zijn verschillende categorieën waaruit een jongere kan kiezen: Alcohol & Roken & Blowen & Drugs, Angsten & Depressie, Bewegen, Eten, Gamers & Sociale media, Leren & School, Lichamelijke gezondheid, Pesten, Slapen, Sociale contacten & Relaties, Stress & Ontspanning, Thuisituatie, Zelfvertrouwen, Overig. Deze categorieën zijn gebaseerd op categorieën gebruikt door JouwGGD.nl en gekozen in samenspraak met de JGZ. De velden sturen om deze doelen SMART te formuleren: wat is je doel en waarom, wie gaat je helpen, hoe ga je je doel behalen en wanneer wil je je doel behaald hebben? Wanneer een jongere een doel bereikt heeft, kan deze op een schaal van één tot vijf sterren aangeven hoe het gegaan is. Aan elke ster zit een gifje gekoppeld - dus vijf verschillende gifjes - als beloning of stimulering. Op de doelen pagina zijn zowel de actieve doelen (bovenaan) als de afgeronde doelen (onderaan) zichtbaar.

- **Betrokkenen.** Hier kan een jongere andere mensen toevoegen uit het eigen netwerk. Vervolgens kan een jongere per doel instellen of hij deze betrokkene wil betrekken bij dat doel, en op welke manier (bijv. ter ondersteuning of actiever). **Betrokkenen hebben een eigen M@ZL app account.** De jongere en betrokkenen kunnen bij een doel berichten met elkaar uitwisselen. Bijvoorbeeld om te laten weten hoe het gaat, als de jongere vragen heeft, om de jongere aan te moedigen, of om feedback te geven. Een jongere en betrokkenen kunnen ook een smiley plaatsen om zo eenvoudig aan te geven hoe het die dag gaat. Een jongere kan ook 1-op-1 privé berichten versturen met een betrokkene. JGZ hoeft niet apart toegevoegd te worden als betrokkene; de jeugdarts of jeugdverpleegkundige is automatisch een betrokkene.

- **JGZ pagina.** Hier vind de jongere de contactgegevens van de JGZ professional bij wie hij onder begeleiding staat i.v.m. ziekteverzuim op school. Daarnaast kan de jongere hier via de app berichten en vragen sturen naar deze JGZ professional. **De betrokken JGZ professional heeft een eigen M@ZL app beheertool** (zie afbeelding rechts / webpagina) van waaruit deze communiceert met de jongere. Ook heeft de JGZ professional vanuit de beheertool zicht op alle doelen van de jongere en de daarbij behorende berichten en daarmee op de voortgang van de jongere. De 1-op-1 berichten tussen een jongere en betrokken persoon zijn niet zichtbaar voor de JGZ. De beheertool is een website waar de JGZ professional een account voor aanmaakt.

- **Informatie pagina.** Hier vindt de jongere de volgende documenten: link naar promo filmpje M@ZL app, informatie over ziekteverzuim, informatie over de categorieën die in de app genoemd worden, de korte en lange M@ZL app handleiding.

Obstakels en vertragingen

De ontwikkeling van de webapp is niet verlopen zoals beoogd. In de oorspronkelijke planning, gemaakt in overleg met de app bouwer, stond vier maanden voor de ontwikkeling van de webapp. Dit heeft uiteindelijk acht tot negen maanden geduurd. Afgesproken was om geen maatwerk app vanaf de grond op te bouwen, maar gebruik te maken van een bestaand raamwerk. Daarvoor was de DAPPER app geselecteerd die is ontwikkeld door ITforCare, als app voor kinderen met obesitas bij GGD Amsterdam. Door voort te bouwen op DAPPER, zou geld en tijd bespaard kunnen worden in de ontwikkeling van de M@ZL app.

- ITforCare heeft beduidend langer nodig gehad dan vooraf afgesproken om een voldoende werkende webapplicatie te leveren met relevante functionaliteiten voor het doel en de doelgroep van de M@ZL app. De DAPPER app is als basis gebruikt, maar er waren veel meer aanpassingen nodig om er de M@ZL app in zijn huidige vorm van te maken.
- Het duurde relatief lang om tijdens het ontwikkelproces feedback te krijgen van jeugdartsen op de M@ZL app. Hun agenda's zijn minstens zes tot acht weken van tevoren ingepland, dat maakt een afspraak met een groep(je) lastig. Ook kent de JGZ een hoge werkdruk en personele krapte. Feedback van jeugdartsen die met de M@ZL aanpak werken vonden wij echter zodanig essentieel om een voor de praktijk goed werkende applicatie te ontwikkelen, dat wij hiervoor extra tijd hebben genomen.
- Vanuit het projectteam was voor een periode geen medewerker beschikbaar om zich bezig te houden met de ontwikkeling van de M@ZL app. We konden pas gaan werven na een 'Go' van ZonMw. Door een knip in het project tussen fase 1 en 2 ontbrak personele continuïteit die wenselijk was geweest voor een voorspoediger verloop van de app ontwikkeling.
- Na start van de onderzoeker was de inschatting dat oplevering van de app mogelijk was per half mei/begin juni 2019. Gezien het tempo van de appontwikkeling, hadden we onvoldoende vertrouwen dat de app op dat moment kwalitatief voldoende zou zijn om de pilot mee te kunnen draaien. Bovendien zou vlak daarna de zomervakantie beginnen op de scholen, wat het evaluatieonderzoek niet ten goede zou komen (zie ook de 'Ervaren obstakels en vertragingen' in hoofdstuk 4). In samenspraak met de betrokken professionals is daarom besloten de pilot na de zomervakantie te starten en in de zomermaanden door te gaan met de ontwikkeling van de M@ZL app.
- We hebben van de nood een deugd gemaakt en extra tijd genomen voor de ontwikkeling van de M@ZL app; tijd die we uiteindelijk zinvol hebben besteed om samen met ITforCare een kwalitatief voldoende werkende webapp neer te zetten. We zien qua kwaliteit en toegankelijkheid nog steeds ruimte voor verbetering, maar gezien de maximale duur van het project is in september 2019 besloten dat de webapp van voldoende kwaliteit is om in ieder geval de beoogde pilot mee te kunnen draaien.
- Tijdens de ontwikkeling van de M@ZL app is veel aandacht uitgegaan naar de samenwerking met ITforCare en naar het betrekken van professionals. Daardoor is feedback van jongeren tijdens deze fase minimaal geweest en is co-creatie met jongeren onvoldoende van de grond gekomen.

Fase 3 - Plan A: pilot en evaluatieonderzoek

Oorspronkelijke opzet

De oorspronkelijk deelnemende JGZ-organisaties waren: GGD Flevoland & JGZ Almere, GGD West-Brabant en GGD / Jeugd en Gezin Gooi en Vechtstreek. Jeugd en Gezin Gooi en Vechtstreek heeft zich eind 2018 onverwachts teruggetrokken als deelnemende regio, onder meer vanwege personele veranderingen in de eigen organisatie en vanwege verwachte weerstand bij scholen in de regio. Daarop zijn de projectleiders opnieuw gaan werven en is GGD Amsterdam bereid gevonden om mee te werken aan het M@ZL app project.

In alle drie de regio's is een interactieve bijeenkomst gehouden om de jeugdartsen (en in Flevoland ook de jeugdverpleegkundigen) te vertellen over het project, de uitkomsten van het behoeftenonderzoek, de voorgenomen functies van de app en de opzet van het onderzoek. Vervolgens zou vlak voor de feitelijke start van het onderzoek opnieuw een interactieve bijeenkomst worden gepland, om de app te laten zien, de handleiding te bespreken en alle zaken rondom werving, informed consent en deelname aan het onderzoek.

De oorspronkelijke opzet van fase 3 was:

- Jeugdartsen in de deelnemende GGD/JGZ regio's bieden leerlingen die bij hen op verzuimconsult komen aan om te werken met de M@ZL app.
- Van alle jeugdartsen en jongeren die met de M@ZL app werken worden geanonimiseerde gebruiksgegevens verzameld.
- Alle jongeren ontvangen tweemaal online een vragenlijst; eenmaal aan het begin van werken met de M@ZL app en eenmaal na zes maanden.
- Een aantal jongeren die met de M@ZL app gewerkt hebben, worden geïnterviewd.

Aanvullend op het projectvoorstel wilden we deelgenomen jeugdartsen/-verpleegkundigen aan het eind van de pilot eenmalig een vragenlijst laten invullen, om ook vanuit hun perspectief de M@ZL app te evalueren.

De oorspronkelijke onderzoeksvragen waren:

1. In welke mate voorziet een nieuw ontwikkelde M@ZL app in het versterken van de kennis over het omgaan met verzuim, zelf verantwoordelijkheid nemen, de behoefte aan ondersteuning tijdens het verzuim, en het stimuleren van een proactieve houding in de aanpak van het verzuim bij de jongeren?
2. Wat zijn de bevorderende en belemmerende factoren voor het uitrollen van een verzuim webapplicatie voor jongeren in de praktijk?

Ervaren obstakels en vertragingen

De pilot en het evaluatieonderzoek zijn niet verlopen zoals beoogd. De start van de inclusieperiode was verschoven van februari/maart 2019 naar september 2019 en we hebben daardoor de onderzoeksperiode moeten inkorten.

- Doordat de appontwikkeling meer tijd vroeg dan beoogd, moest ook de planning voor het evaluatieonderzoek aangepast worden. De M@ZL app in plaats van februari/maart pas per half mei/begin juni 2019 opgeleverd worden. We hadden echter nog steeds twijfels over de kwaliteit van de app. Bovendien zou vlak daarna de zomervakantie beginnen op de scholen, waardoor het werken aan ziekteverzuim op dat moment voor jongeren minder relevant is of lijkt. Tevens zijn jeugdartsen tijdens de zomervakantie niet werkzaam op scholen. We besloten daarom om ná de zomervakantie van 2019 te starten met de pilot en het werven van leerlingen voor het evaluatieonderzoek.

- Aan het begin van het nieuw schooljaar duurt het enige tijd voordat leerlingen aangemeld worden bij de JGZ voor een ziekteverzuimconsult. Vanuit de JGZ-praktijk hoorden wij aanvankelijk dat vanaf eind oktober 2019 het aantal verzuimconsulten zou gaan lopen. De periode waarin JGZ actief is op middelbare scholen met verzuimbegeleiding, verloopt feitelijk van oktober t/m juni. Hierdoor heeft de start van fase 3 nog meer vertraging opgelopen.
- De tijd voor het evaluatieonderzoek werd daarom korter; de deadline van het project bleef immers staan. Daardoor was er minder tijd voor het werven van leerlingen om te werken met de M@ZL app. Daarop werd een inclusieperiode gepland van september 2019 tot en met januari 2020, met eventueel uitloop naar februari 2020. We realiseerden ons dat er in september en oktober minder verzuimconsulten zijn, omdat de scholen dan pas beginnen.
- Oorspronkelijk was de planning om leerlingen aan het begin (T0) en na zes maanden (T1) een vragenlijst te sturen over hun ervaring met de M@ZL app (zie Bijlagen 1 en 2). De periode van zes maanden hebben we noodgedwongen ingekort naar vier maanden, zodat er beperkte maar desondanks voldoende ruimte was om de resultaten van alle deelnemende leerlingen te analyseren en een rapportage over te schrijven. Leerlingen die in januari/februari 2020 begonnen met de M@ZL app zouden namelijk in mei/juni pas hun tweede vragenlijst invullen. Daarnaast moest er ook voldoende tijd overblijven om met een aantal leerlingen aanvullende diepte-interviews te doen en deze data te analyseren.

Daarnaast konden minder jeugdartsen deelnemen.

- Het management van GGD West-Brabant heeft in augustus 2019 laten weten dat JGZ professionals tot in ieder geval 1 oktober geen andere dan cliëntgebonden activiteiten mochten oppakken. Dit besluit gold voor alle projecten en onderzoeken in de hele organisatie, dus ook voor ons onderzoek. GGD West-Brabant had te maken met een grote werkachterstand en veel ziekteverzuim, dus alle jeugdartsen waren door het management opgedragen hun volle aandacht aan cliënten te geven en geen andere activiteiten uit te voeren. Dit was voor ons geheel onverwacht en vlak voor een al geplande voorlichtingsbijeenkomst die wij zouden komen geven in verband met de start van het M@ZL app onderzoek in september. Vervolgens liet GGD West-Brabant op 10 oktober 2019 weten dat het besluit om te stoppen met 'alle niet-clientgebonden activiteiten' verlengd werd tot 1 januari 2020. Aangezien West-Brabant als regio het meest voorop liep en bekend was met de M@ZL methodiek, en een groot aantal leerlingen in tientallen scholen begeleidt bij ziekteverzuim, was dit een grote tegenvaller. Vanaf 1 januari 2020 deed GGD West-Brabant weer mee aan het M@ZL app project.
- In augustus 2019 hebben we twee voorlichtings/trainingsbijeenkomsten gehouden, één bij GGD Amsterdam en één bij GGD Flevoland / JGZ Almere. Dit was een interactieve bijeenkomst van 1,5 uur, waarin we de aanwezigen vertelden over het onderzoek, de M@ZL app lieten zien en een handleiding doornamen over gebruik van de M@ZL app en inclusie van leerlingen. Na afloop konden aanwezigen zich meteen aanmelden, zodat wij een account op de M@ZL app voor hen konden aanmaken. Tevens deelden we flyers uit voor leerlingen en voor scholen ter informatie. Iedereen die zich aanmeldde kreeg een pakket met informatiebrieven en informed consent formulieren toegestuurd.
- Bij GGD Flevoland/JGZ Almere en GGD Amsterdam waren door organisatorische redenen, werkdruk, ziekteverzuim en openstaande vacatures minder jeugdartsen beschikbaar dan verwacht om leerlingen te werven voor en begeleiden bij het werken met de M@ZL app.

Uiteindelijk hebben we een zeer beperkt aantal jeugdartsen en leerlingen kunnen includeren in het pilotonderzoek.

- Door alle obstakels en vertragingen hadden wij twijfels of we de beoogde inclusie van 120 leerlingen zouden halen. Daarop hebben wij alles op alles gezet hebben om dit te realiseren.
- We hebben in oktober 2019 onze verwachtingen voor het eindresultaat van het project bijgesteld. Wij vonden het realistischer om het project vooral te benaderen als één pilotproject met als doel inzichten te verwerven voor het op grotere schaal ontwikkelen en uitzetten van de M@ZL (web)app.
- Jeugdartsen van GGD Amsterdam (n=12), GGD Flevoland (n=6) en JGZ Almere (n=4; 2 jeugdartsen, 2 jeugdverpleegkundigen) hebben in de periode oktober 2019 tot en met februari 2020 leerlingen kunnen werven voor het gebruik van de M@ZL app en het daaraan verbonden evaluatieonderzoek. De trainingsbijeenkomst voor jeugdartsen van GGD West-Brabant (n=8) was in december 2019 en zij hebben leerlingen kunnen werven in de periode januari 2020 tot en met februari 2020.
- Na tegenvallende inclusie zijn vanaf november 2019 tot en met februari 2020 extra activiteiten ingezet, zoals reminders via e-mail, telefoontjes, gesprekken met individuele jeugdartsen met de vraag wat we konden doen om hen te laten includeren en het aanmaken en toesturen van zakkaartjes met praktische handvatten voor inclusie (zie afbeelding rechts).

M@ZL app onderzoek	
Wie includeren	Alle leerlingen van 12-19 jaar die op jouw verzuimspreekuur komen
Website JGZ	mazlapp.nl/beheer - Inlognaam: werk e-mailadres - Ww: zelf aangemaakt of klik op ww-vergeten link - Verificatiecode via werkmobiel
Hoe leerling toevoegen	JA voegt leerling als casus toe in mazlapp.nl/beheer → leerling ontvangt e-mail voor aanmaken eigen account op mazlapp.nl
Website leerlingen	mazlapp.nl
Uitleg M@ZL app	- Testversie JOEP: Inlognaam = Joep, ww = Joep3st - Via Youtube filmpje → zoek op: M@ZL app promo (duur 1:20)
Procedure tijdens consult	Zie stroomschema's in het draaiboek, p. 5-7
Belangrijk	Informatiebrief over onderzoek + toestemmingsformulier → zie eerder gemaald zip-bestand

Van de ongeveer 25 jeugdartsen/-verpleegkundigen die zich na de voorlichtingsbijeenkomsten hadden aangemeld om leerlingen te includeren, en voor wie een account in de M@ZL app was aangemaakt, hebben drie jeugdartsen samen drie leerlingen aangemeld. Met een vierde jeugdarts is contact geweest over inclusie van twee leerlingen, maar deze leerlingen zijn uiteindelijk niet aangemeld. Van de drie aangemelde leerlingen heeft één leerling minimale activiteit laten zien op de M@ZL app (slechts enkele keren ingelogd). De twee andere leerlingen hebben geen activiteit laten zien. Geen van de drie leerlingen heeft de vragenlijst ingevuld die onderdeel was van de evaluatiestudie.

We hielden steeds vinger aan de pols bij alle 25 aangemelde jeugdartsen/-verpleegkundigen. De feedback die we ontvingen suggereerde dat:

- Er onder hen en jongeren wel animo is voor de M@ZL app en het werken ermee;
- De lage inclusie te maken heeft met het feit dat alle betrokken GGD'en kampen met hoge werkdruk, krapte in bezetting, krap geplande M@ZL consulten en onvervulde vacatures;
- De periode om jongeren te werven, de eerste helft van het schooljaar, niet de optimale periode voor M@ZL verzuimconsulten is. De JGZ praktijk leert dat in de tweede helft van het schooljaar, januari tot en met mei, de meeste verzuimconsulten plaats vinden.

Van plan A naar plan B naar plan C

Op basis van de inclusieaantallen konden we niets zeggen over het gebruik en de implementatie van de M@ZL webapp. De betrokken partners vonden het echter zonde om op de webapp die nu ontwikkeld is helemaal geen feedback te ontvangen. Daarnaast leek het zinvol om jongeren en de JGZ te vragen naar de bevorderende en belemmerende factoren die mogelijk mee kunnen spelen of hebben gespeeld bij het werken met de M@ZL app en het uitvoeren van het evaluatieonderzoek. Daarom stelden we begin 2020 een plan B op.

Plan B

Dit plan bestond uit het houden van focusgroepen, in de periode maart-april 2020. Het doel van de focusgroepen was het vergaren van feedback van de doelgroep (jongeren en JGZ-professionals) op de pilot versie van de M@ZL webapp en inzichten verwerven voor het op grotere schaal ontwikkelen en uitzetten van de M@ZL app. De opzet was:

- Organiseren van drie focusgroepen (per groep 8 tot 10 jongeren, iedere groep 1,5 à 2 uur) met jongeren met enige ervaring met ziekteverzuim. Werving via scholen, bijvoorbeeld via de drie scholen die in fase 1 hadden meegedaan. Doelgroep: leerlingen van 14 tot 18 jaar; 1 groep vmbo, 1 havo, 1 vwo, of laatste twee gecombineerd.
- Een aantal jongeren die ervaring hebben met ziekteverzuim en gestart zijn met de M@ZL app of de M@ZL aanpak eenmalig interviewen. Beoogd aantal was 5 tot 10 jongeren. Werving via jeugdartsen/-verpleegkundigen.
- Organiseren van drie focusgroepen (2 à 2,5 uur) met jeugdartsen/-verpleegkundigen uit de drie deelnemende GGD/JGZ regio's. Per groep 8-12 deelnemers.

De onderzoeksvragen waren:

1. Wat vinden jongeren en jeugdartsen/-verpleegkundigen van de huidige M@ZL app? Wat is goed en wat niet? Wat kan er beter? Wat moet er zeker in blijven? Wat mist er nog? Andere tips, tops en opmerkingen.
2. Zou de huidige M@ZL app kunnen voorzien in het versterken van de kennis over het omgaan met verzuim, zelf verantwoordelijkheid nemen, de behoefte aan ondersteuning tijdens het verzuim, en het stimuleren van een proactieve houding in het aanpakken van het verzuim bij de jongeren? Zowel volgens jongeren als jeugdartsen/-verpleegkundigen.
3. Waarom zouden jongeren en jeugdartsen/-verpleegkundigen in de praktijk wel of niet met de M@ZL app aan de slag gaan? Wat zijn onder jongeren en jeugdartsen/-verpleegkundigen bevorderende en belemmerende factoren voor het uitrollen van een verzuim webapplicatie voor jongeren?

Het organiseren van de focusgroepen was in werking gezet, toen in maart 2020 als gevolg van het coronavirus een landelijke lockdown werd afgekondigd en de scholen moesten sluiten.

Plan C

Als gevolg van de coronamaatregelen was het niet langer mogelijk om focusgroepen op locatie te houden. Er is daarom besloten om over te gaan tot online focusgroepen, via videobellen. De onderzoeksvragen bleven in grote lijn hetzelfde. Gezien de reeds ervaren moeilijkheden rondom het werven van jongeren en de steeds beperktere periode om onderzoek te doen, hebben we het plan laten varen om jongeren die ervaring hebben met ziekteverzuim te interviewen.

Fase 3 - Plan C: online focusgroepen

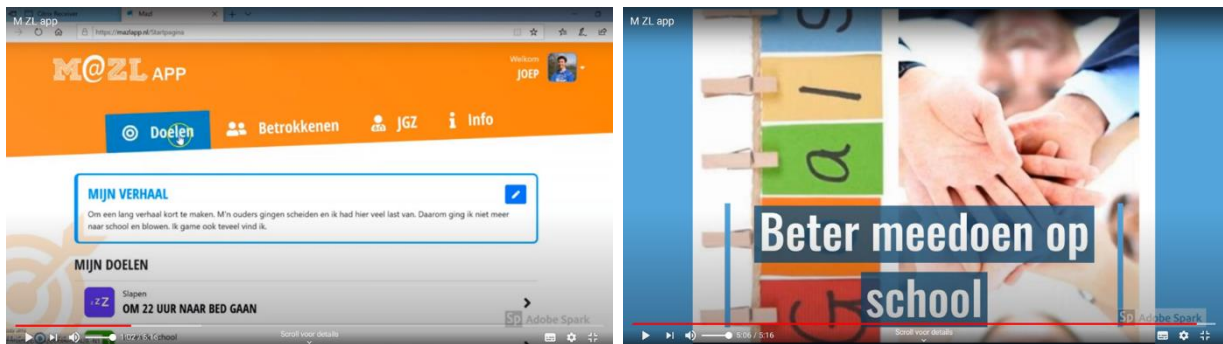
Aanpak

We hebben online focusgroepen/gesprekken gehouden met zowel jongeren als JGZ-professionals.

Jongeren gesprekken

In eerste instantie zijn de drie scholen die meededen aan het behoeftenonderzoek in fase 1 van dit project gevraagd om ook nu weer mee te werken aan ons onderzoek. Twee scholen wilden graag meewerken. Omdat we streefden naar minimaal drie focusgroepen, zetten we de zoektocht voort naar een derde school, in eerste instantie in de regio Almere en Lelystad, en later in Amsterdam. Helaas kwamen hier geen nieuwe positieve reacties op. Hierdoor besloten we om ons vooral te richten op het behouden van de medewerking van de twee scholen die al toegezegd hadden. Met hun hulp vonden we leerlingen om mee te doen aan onze online focusgroepen.

Aan het begin van het focusgroeps gesprek kregen jongeren een kort filmpje (zie de screenshots hieronder) te zien over het doel van de M@ZL app en hoe deze eruit ziet en werkt. De volgende onderdelen kwamen aan bod: 'Mijn Verhaal', doelen aanmaken, anderen betrekken, contact met jeugdarts, informatie vinden.

In de focusgroeps gesprekken stonden verder de volgende drie aspecten centraal:

1. Feedback op de M@ZL app (eerste indruk, wat is goed en niet goed);
2. Bespreken waarom zij eventueel wel of niet met de M@ZL app zouden werken;
3. Tips en aanbevelingen voor de doorontwikkeling van de M@ZL app.

We hebben met zeven jongeren van school A gesproken. Dit groeps gesprek vond plaats via Zoom. Een lerares heeft de jongeren op afstand geholpen met in de meeting komen en was tijdens het gesprek aanwezig, maar heeft niet inhoudelijk aan het gesprek deelgenomen. De gesprekken met jongeren van school B zijn gehouden via Microsoft Teams, er was niemand van school bij de gesprekken aanwezig. Alle gesprekken zijn opgenomen en getranscribeerd, waarna de audio-opnames zijn verwijderd. Alle deelnemers hebben van tevoren een uitgebreide informatiebrief ontvangen en een toestemmingsverklaring getekend. Bij jongeren jonger dan 16 jaar hebben ook ouders toestemming voor deelname gegeven.

De gesprekken met de jongeren werden begeleid door onderzoeker Linda Douma.

Voor school B hadden aanvankelijk 13 leerlingen zich opgegeven voor de online focusgroep. Door diverse redenen (werk, school, geen zin meer, onbekend) hebben veel leerlingen toch niet meegedaan. De uitnodiging om mee te doen is verstuurd vóór de april/meivakantie, de

focusgroepen vonden plaats vóór de meivakantie. Uiteindelijk hebben we met vier leerlingen van school B gesproken.

JGZ gesprekken

In alle drie de GGD/JGZ regio's werden alle JGZ professionals die hadden deelgenomen aan de voorlichtingsbijeenkomst en zich hadden opgegeven voor de pilot (ongeveer 25 personen) gevraagd mee te doen aan een focusgroep, één gesprek per regio. De uiteindelijke opkomst was lager dan gehoopt, door werkdruk alsook extra belasting bij de professionals en de organisatie als gevolg van het coronavirus. De focusgroepen hebben online plaatsgevonden.

Aan het begin van het focusgroeps gesprek kregen de deelnemers een kort filmpje te zien (zie afbeeldingen op p. 14) over het doel van de M@ZL app en hoe deze eruit ziet en werkt. De volgende onderdelen kwamen aan bod: 'Mijn Verhaal', doelen aanmaken, anderen betrekken, contact met jeugdarts, informatie vinden. Daarna stonden de volgende twee aspecten centraal:

1. Positieve punten en belemmeringen rondom de M@ZL app én de pilot/het evaluatieonderzoek;
2. Kansen en mogelijkheden voor doorontwikkeling van de M@ZL app.

Via Zoom hebben we met 14 JGZ-professionals gesproken. De gesprekken zijn opgenomen en getranscribeerd, waarna de audio-opname is verwijderd. Alle deelnemers hebben van tevoren een uitgebreide informatiebrief ontvangen en een toestemmingsverklaring getekend.

De gesprekken met de JGZ werden begeleid door Ilse Hogerwerf, met Linda Douma als tweede begeleider. Ilse is jeugdarts bij GGD Amsterdam en in opleiding tot Arts M&G (aios 2e fase) bij de NSPOH en voerde dit deel van het evaluatieonderzoek uit in het kader van haar wetenschappelijke stage, onder begeleiding van Linda Douma.

Analyse

Jongeren gesprekken

De transcripties van de gesprekken zijn geanalyseerd door Linda Douma via Atlas.ti 8. Twee jongeren hadden de M@ZL webapp voor twee weken uitgeprobeerd in fase 2. Zowel op technisch als inhoudelijk vlak hebben zij feedback gegeven, die in deze fase is meegenomen en geanalyseerd. Bij de analyse zijn de volgende stappen aangehouden:

Stap 1: Raamwerk voor thematische data-analyse opstellen (Bijlage 3). Dit gebeurde op basis van literatuur, het oorspronkelijke onderzoeksvoorstel en de geformuleerde onderzoeksvragen voor plan B/C. Er kwamen na de eerste ruwe analyses twee aanvullende thema's naar voren, namelijk 'Doelgroep' en 'Beloningen'. Deze thema's zijn daarom toegevoegd aan het raamwerk als startpunt voor de analyse.

Stap 2: Alle transcripten opnieuw goed doorlezen, zonodig raamwerk aanpassen en dan beginnen met thematische analyse in ATLAS.ti.

Stap 3: Analyse: a) open coderen; b) axiaal coderen (codes clusteren en thema's vormen of onder thema's uit raamwerk plaatsen); c) selectief coderen (samenhang en relevantie van thema's bepalen, eventueel anders ordenen).

JGZ gesprekken

De transcripten van de gesprekken en de e-mails met feedback zijn geanalyseerd door Ilse Hogerwerf, onder begeleiding van Linda Douma, in MAXQDA 2020 Plus. Bij de analyse zijn dezelfde stappen aangehouden als hierboven beschreven. Bijlage 4 toont het raamwerk dat bij de JGZ gesprekken gebruikt is als startpunt voor de thematische data-analyse. Ook dit raamwerk is gebaseerd op literatuur, het oorspronkelijke onderzoeksvoorstel en de geformuleerde onderzoeksvragen voor plan B/C. Twijfelgevallen in de analyse van zowel de jongeren gesprekken als de JGZ gesprekken hebben Linda en Ilse samen doorgesproken totdat consensus bereikt was.

Resultaten jongeren

Twee jongeren hebben in fase 2 de webapp voor twee weken uitgetest. Via twee scholen hebben we daarnaast in totaal 11 jongeren gesproken:

- School A - havo/vwo, speciaal onderwijs: focusgroep met 7 leerlingen (22-4-'20).
- School B - vmbo, regulier: twee leerlingen zijn apart gesproken (12 en 26 mei 2020), één gesprek met 2 leerlingen (14-5-'20).

Tabel 1 geeft een overzicht van de achtergrondkenmerken van de 13 jongeren.

Tabel 1. Achtergrondkenmerken jongeren in gesprekken en testfase

Variabele	N (%)
Totaal	13 (100)
<i>Geslacht</i>	
Man	9 (69)
Vrouw	4 (31)
<i>Leeftijd</i>	
13 jaar	2 (15)
14 jaar	2 (15)
15 jaar	3 (23)
16 jaar	5 (39)
23 jaar	1 (8)
<i>Opleiding</i>	
Vmbo	4 (31)
Havo	8 (61)
Vwo	1 (8)
<i>Speciaal onderwijs</i>	
Ja	7 (54)
Nee	6 (46)
<i>Ervaring met frequent of langdurig ziekteverzuim</i>	
Ja	3 (23)
Nee	10 (77)

De gesprekken met jongeren hebben veel zinvolle informatie en inzichten opgeleverd. De jongeren deden actief mee en hebben gerichte tips en aanbevelingen gegeven voor het verder ontwikkelen van de app. Hieronder bespreken we de belangrijkste thema's.

Indruk M@ZL app

Alle jongeren zijn positief over het idee achter de M@ZL app en over de basisfuncties die in de huidige webapp versie zitten. De huidige webapp ziet er volgens de jongeren netjes en overzichtelijk uit, oogt vrij compleet en lijkt eenvoudig in gebruik. Het is fijn dat het contact met JGZ en alle andere betrokkenen op één plek plaatsvindt, namelijk in de app. De jongeren noemen geen basiselementen of functies die zij niet goed vinden of die zij missen.

“Ik vond gewoon, de samenvatting voor mij is: het ziet er goed uit, en ik denk dat ik er ook wel wat mee kan.” (13, M, vmbo)

Qua design vinden ze de app al redelijk aansluiten bij de doelgroep jongeren, maar ze zien ook ruimte voor verbetering. De app oogt voor hen iets te formeel en lijkt meer gericht op gebruik door de jeugdarts dan door jongeren.

“Er moet een evenwicht zijn tussen het gebruik van de jeugdarts en de persoon. Want het draait om de leerling en niet om de arts.” (16, M, havo)

Het advies van de jongeren is om de app te laten lijken op dagelijkse apps die zij gebruiken, zoals Instagram of Snapchat: zoals werken met één hoofdscherm van waaruit je ‘swipet’ naar andere onderdelen en het ‘embedden’ van filmpjes en documenten. Ook kunnen sommige benamingen beter, zoals ‘betrokkenen’, dit vinden ze een formeel woord dat zou kunnen worden vervangen door netwerk of vrienden/familie/omgeving.

Meerdere jongeren zeggen dat zij niet zo snel met een webapp zouden werken. Dit voelt minder comfortabel, biedt minder gebruiksgemak en ziet er minder aantrekkelijk uit dan een gewone app. Wanneer er een goed werkende echte M@ZL app is, zou iedereen wel met de app werken om ziekteverzuim aan te pakken, of andere problemen of doelen.

Mijn Verhaal

Alle jongeren zijn positief over het invullen van ‘Mijn Verhaal’. Zij willen graag zelf hun verhaal kunnen doen, op een manier zoals zij dat willen (“niet in een hokje geduwd worden”). Het moet dus ook een open veld zijn. Het is fijn dat anderen dan weten wat het idee en de bedoeling is en dat jongeren dit niet zelf elke keer (opnieuw) hoeven te vertellen.

Doelen

Alle jongeren vinden het fijn en handig om te werken met doelen en een streefdatum. Door het werken met doelen kan je iets positiefs behalen en je beter gaan voelen. Ook werkt het als een soort checklist en kan je via je doelen en vervolgoelen blijven werken aan verbetering. Meerdere jongeren noemen dat het plaatsen van doelen in de app beter zal werken dan wanneer je het alleen maar in je hoofd hebt. Het biedt overzicht en je zal er actiever mee aan de slag gaan.

“Dat het heel overzichtelijk is dat je je doelen zo kan behalen. Dat je echt een doel voor ogen hebt, en dat je na zo een tijdje bijvoorbeeld op die datum het wel echt af hebt. En je doel hebt bereikt. Ik denk dat dat een hele mooie stap is.” (14, V, vmbo)

Bij het aanmaken van doelen vinden jongeren het belangrijk dat je gemakkelijk terugziet wat je doel is en hoe je het aan wilt pakken. Dit is namelijk de afspraak die je met jezelf gemaakt hebt. Sommigen lijkt het handig om in de app suggesties te geven voor doelen, bijvoorbeeld in de vorm van voorbeelden en opties die bij voorkeur aan te passen zijn. De opties zouden voor categorieën zoals sporten, huiswerk of slaap geschikt kunnen zijn. Hierbij is de insteek de

jongere op weg te helpen, maar ze moeten ook een persoonlijke, eigen invulling kunnen geven. De twee jongeren die de M@ZL webapp twee weken hebben uitgetest, zeggen dat het aanmaken van doelen gemakkelijk gaat. Wel voelen sommige velden om in te vullen als dubbelop, vooral de velden 'Doel', 'Omschrijving doel' en 'Hoe doel behalen'. Voor het invullen van een streefdatum geven ze als tip om een 'calendar set-up' te gebruiken en om een knop toe te voegen waarmee je de streefdatum in je eigen agenda kunt zetten.

Betrekken anderen

Alle jongeren vinden het betrekken van anderen belangrijk. Zij kunnen steun bieden, aanmoedigen, helpen herinneren, monitoren en ernaar vragen als het niet goed gaat. De jongeren vinden het goed dat je zelf kunt bepalen wie je bij welk doel wilt betrekken en wat je met wie wilt delen. Ze vinden dat betrokken anderen hen niet moeten controleren, maar wel monitoren, stimuleren en sturen, omdat de jongere dat met hen heeft afgesproken. De meeste jongeren vinden het fijner om via een speciale, betrouwbare app zoals de M@ZL app met anderen te praten over hun doelen en andere persoonlijke of gevoelige zaken, dan via bijvoorbeeld Whatsapp.

Contact JGZ

Alle jongeren vinden dat contact met de JGZ via de app directer, laagdrempeliger en sneller is dan via bijvoorbeeld de telefoon of e-mail. Ze vinden contact via de app comfortabeler en rustgevender dan via bellen.

*“Ik vind het gewoon handig, want dan, dat is gewoon een stuk sneller, dan voelt het ook een stuk meer, ja iets comfortabeler in plaats van bellen.”
(15, M, havo)*

Eén jongere zegt dat je als leerling de jeugdarts zeer weinig ziet en via de app kan je nu iets meer contact hebben. Jongeren vinden het een fijn idee dat de jeugdarts kan monitoren hoe het met een leerling gaat die tegen bepaalde problemen aanloopt.

Informatie

Bij navragen vonden de jongeren het belangrijk en handig dat via de app informatie beschikbaar is over aandoeningen en problemen waar leerlingen mee worstelen, maar ze noemden dit niet spontaan. Informatie in de app zou volgens hen gecombineerd moeten worden met persoonlijke feedback en aanmoediging via de app.

Zelfstandigheid

Jongeren vinden zelfstandigheid en eigen regie belangrijk, aan de hand van doelen die voor hen relevant zijn en waar zij zelf iets over te zeggen hebben. Alle jongeren die wij gesproken hebben menen goed zelfstandig te kunnen werken met de app en aan hun eigen doelen. Bij doorvragen, benoemen enkelen dat als een leerling jonger is (12-13 jaar) of minder zelfstandig, deze dan misschien hulp van bijvoorbeeld ouders of mentor nodig heeft bij het opstellen van en werken aan de eigen doelen. Alle jongeren denken dat met een beetje hulp en goede uitleg iedereen met de app kan werken.

*“Ik ben heel zelfstandig voorbereid op de basisschool. Maar ik denk, kinderen die ook best wel zelfstandig zijn, dat die van elf, twaalf, dertien het wel zelf ook kunnen doen. Maar sommigen hebben wel gewoon net een steuntje nodig. Het kan ook nog met veertien zijn dat sommigen nog een klein steuntje nodig hebben om die richting op te gaan. Het ligt gewoon echt aan de persoon zelf.”
(14, V, vmbo)*

Belemmerende en bevorderende factoren

Jongeren noemen niet veel belemmerende factoren om met de M@ZL app te gaan werken. Alle jongeren vinden het belangrijk dat een jongere gemotiveerd is om aan de eigen situatie te werken. De jongeren die wij gesproken hebben zouden aan hun ziekteverzuim of andere problemen willen werken, zodat zij weer normaal mee kunnen doen. Om met de app te gaan werken, moet de jongere eigen problemen en doelen durven en willen delen met anderen, in ieder geval met de jeugdarts. Hiervoor moet er vertrouwen zijn, daar gaat soms tijd overheen. Daarnaast moet de app veilig en betrouwbaar zijn en technisch goed werken op alle besturingssystemen, anders gaan jongeren er niet mee werken en zullen zij ook andere mensen niet uitnodigen om hen via de app te ondersteunen. Enkele jongeren vinden dat de app in het begin een beetje wennen is, maar dat het gemakkelijk lijkt om de app onder de knie te krijgen. Als dit niet het geval is, kan dat wel demotiverend werken. Een paar jongeren benoemen dat het werken met de app misschien lastiger kan zijn wanneer je meer behoefte hebt aan persoonlijk contact of wanneer de werking van de app niet goed aansluit bij hoe je normaal aan je problemen of doelen zou werken. De jongeren die wij gesproken hebben, zeggen dat dit voor hen niet zou gelden.

Meerdere jongeren vinden het motiverend om te weten wat je wilt bereiken en wat je kan als je je doel behaald hebt. De motivatie om aan je situatie te werken, is aan het begin vaak het hoogst. Het blijvend aanmoedigen, aansporen en belonen van jongeren is belangrijk om gemotiveerd te blijven. Hoe vaak dit precies moet gebeuren en in welke vorm, kan per jongere en per doel verschillen. Jongeren kunnen hierover afspraken maken met de mensen die zij betrekken. Alle jongeren zijn het erover eens dat motivering komt vanuit aanmoediging, steun en complimenten van de omgeving én vanuit automatische ‘build-in’ functies van de app, zoals herinneringen, feedback, aanmoedigingen, beloningen. Automatische herinneringen, aanmoediging en beloningen in de app zouden op meerdere momenten moeten plaatsvinden, bijvoorbeeld aan het begin van een doel, af en toe tussendoor, als de streefdatum nadert, als de streefdatum verlopen is en als het doel is behaald. Ze noemen de app Duo Lingo als voorbeeld. Qua inhoud moeten de berichten stimulerend of vragend zijn, niet berispend. De meeste jongeren vinden het motiverend om de eigen voortgang te kunnen zien, eventueel in vergelijking met hoe andere jongeren het doen, afhankelijk van het soort doel. Als het dan wat minder gaat, kan je dit zien en er harder aan werken of iets veranderen. Voor sommigen zou zichtbaarheid van eigen voortgang misschien demotiverend kunnen zijn. Wellicht zou een leerling deze functie zelf aan- en uit zetten. Het is goed als ook anderen de voortgang meekrijgen, zodat zij hier vragen over kunnen stellen en eventueel kunnen helpen.

“Daarop aanvullend, als je een progress hebt, dat je die niet alleen zelf kan bekijken, maar dat je misschien één beste vriend of zo kan instellen, die dan als het minder goed met je gaat, en het gaat dan een tijdje minder goed, dat die dan heel even een appje kan sturen en zo, hey gaat het, dit en dit, ik zag dat het iets minder goed gaat, heb je er hulp bij nodig?” (16, M, havo)

Ze adviseren de voortgang te visualiseren, bijvoorbeeld in de vorm van een diagram of met behulp van de functies die in de huidige M@ZL webapp zitten, zoals dagelijks een smiley posten hoe het gaat en jezelf één tot vijf sterren geven na het behalen van een doel. Jongeren zouden ook hun eigen ziekteverzuim willen kunnen bijhouden en volgen in de app.

Beloningsysteem

Alle jongeren waarderen beloningen en zien die als belangrijk om gemotiveerd te blijven. Allen hebben uitgebreid input gegeven over hoe een beloningsysteem in de app eruit zou kunnen zien. Ze gaven verschillende voorbeelden van beloningen voor in de app: een aanmoedigend bericht, sticker, gifje, plaatje, trofee, punten. De beloningen moeten niet kinderachtig zijn en er moet variatie inzitten. Enkele vinden het fijn als er een spelelement inzit. Ze suggereren

ook een afwisseling tussen grotere en kleinere beloningen, zoals een bronzen/zilveren/gouden trofee of 1/5/10 punten behaald. Ze noemen ook 'streaks', een aaneengesloten reeks van acties of handelingen of kleine successen. Je wilt niet je 'streak verbreken', je wilt deze vasthouden, dus dat motiveert dan om door te gaan. Stap voor stap werk je zo steeds verder aan je doel, of werk je steeds verder je doel uit.

“Of je kan invoeren dat je zeg maar zorgt dat je elke dag aan je doel werkt, dan kan je je streak hebben. En daarmee zeg maar hoe hoger je streak, hoe beter je status of zo ... Streaks zijn verslavend, dus dan wil je er aan werken.” (16, V, havo)

(Voorbeeld uit DuoLingo app)

Enkele jongeren zeggen dat ze met hun ouders afspraken zouden kunnen maken over een (grotere) fysieke beloning bij het behalen van een doel. Het kunnen kiezen uit beloningen werkt motiverend. Er is gesproken over het in de app opnemen van een afsprakenboek of afsprakenveld bij het aanmaken van doelen. Hier zouden ze kunnen kiezen uit beloningen (vooraf ingevoerde opties of wat ze zelf invoeren) en kunnen zowel zij als betrokkenen de gemaakte afspraken vastleggen en terugzien. Enkel vinden het fijn om je beloningen/prijzen terug te zien, met name om je eigen voortgang te volgen.

Bredere inzet M@ZL app

De beoogde doelgroep voor de M@ZL app zijn jongeren in het voortgezet onderwijs die te maken hebben met frequent of langdurig ziekteverzuim. Alle jongeren die wij gesproken hebben, denken dat de app ook breder ingezet kan en zou moeten worden. Ze denken dat de app handig kan zijn voor diverse doelen gerelateerd aan ziekteverzuim, maar ook voor andere doelen gerelateerd aan functioneren op school en buiten school, zoals plannen, gezonde leefstijl, verslavingen, depressie. De app zou daarmee ook een preventieve functie kunnen krijgen om te voorkomen dat jongeren niet goed meekomen op school. De app zou dan niet alleen door de jeugdarts aangeboden kunnen worden, maar ook door bijvoorbeeld de mentor of als standaard gebruikt op school.

“Ik denk dat deze app ook handig kan zijn voor mensen die niet te maken hebben met ziekteverzuim.” (15, M, havo)

“Je stelt een doel in, wat wil ik voor school met dit en dit bereiken, en dan heb je ook een vorm, de vorm daarvan voor mijn doelen voor op school. Welke cijfers wil ik halen, welke dit, welke zus. Dus niet alleen voor verzuim, dat interpreteer ik nu hoor, maar ook voor, gewoon het dagelijks gebruik op school.” (16, M, havo)

Ze vinden het handig als de app vrij te verkrijgen zou zijn in de Play- of Appstore. Ze kunnen dan geheel zelfstandig werken aan bepaalde doelen. Bovendien kunnen zij als het bijvoorbeeld na een tijdje minder goed gaat, de app er zelf weer bij pakken. Zo'n app lijkt tevens handig om te gebruiken voor bijvoorbeeld mbo scholieren en studenten tot 25 jaar.

Tips genoemd voor doorontwikkeling

- Elke keer opnieuw inloggen is niet fijn. Eenmalig inloggen met gebruikersnaam en wachtwoord is prima, maar het liefst willen leerlingen daarna niet meer inloggen. Is opnieuw inloggen wel noodzakelijk, bijvoorbeeld vanwege gevoelige informatie in de app, dan heeft een eenvoudigere manier om in te loggen de voorkeur, bijvoorbeeld via een eigen pincode of vingerscan.
- Voor of aan het begin van de app moet er een duidelijke instructie (tutorial) zijn, al dan niet vanuit de jeugdarts. Tip is dit te doen met een filmpje, bijvoorbeeld zoals nu gemaakt voor de focusgroepen. Het kan ook met een animatie of in stripvorm. Ook een nieuwe 'feature' kan op deze manier onder de aandacht gebracht worden. Het uitlegfilmpje moet toegankelijk zijn voordat je een account aanmaakt. Dit kan vanuit de app of op een website.
- Voor mensen die de jongere erbij betreft, moet duidelijk zijn hoe de app voor hen werkt maar óók hoe de app van jongeren werkt. Ofwel door inzage te krijgen in de app van de jongere, ofwel door hier een instructiefilmpje over te zien. Want jongeren willen dit niet aan betrokkenen hoeven uitleggen.
- Het moet laagdrempelig zijn voor betrokkenen om de jongere te ondersteunen via de app. Dat begint met het uitnodigen, bijvoorbeeld door een uitnodigingslink te versturen via WhatsApp in plaats van via e-mail. Ook moeten betrokkenen een jongere kunnen volgen en ondersteunen zonder het aanmaken van een account. Dat zij bijvoorbeeld toegang krijgen tot een doel via een link en code die de jongere met hen deelt. Stimulans om toch een account aan te maken zou dan kunnen zijn dat een account meer mogelijkheden biedt om de jongere te volgen en te steunen.

*“Ja, dat is ook bijvoorbeeld dat je dan de app kan gebruiken om dat in te stellen je doelen en zo, en dan, kun je dan eventueel dan een code geven aan iemand die je dus mee wil laten helpen. En die kunnen dan die webapp gebruiken bijvoorbeeld. Dus dan kun je een link sturen ... dat je niet perse een account aan hoeft te maken om iemand te kunnen volgen zeg maar.”
(16, M, havo)*

- Ontwikkel de app samen met jongeren. In ons project hebben wij jongeren betrokken, maar dit zou in frequentie en wijze waarop uitgebreider kunnen, bijvoorbeeld via co-creatie. Input van verschillende leeftijdsgroepen is dan van belang. Maak eventueel verschillende versies van de app voor leeftijdsgroepen 12-15 jaar en 16-23 jaar, waarbij teksten, beloningen en (opties voor) doelen afgestemd zijn op de leeftijd.
- Wanneer de app ontwikkeld is, moet deze ook gepromoot worden, bijvoorbeeld via school en sociale media.

Resultaten JGZ professionals

In de focusgroepsgesprekken met JGZ professionals hebben we gesproken met:

- 9 jeugdartsen van GGD Amsterdam (in twee focusgroepen 21-4-'20 en 11-5-'20).
- 4 jeugdartsen van GGD West Brabant (11-5-'20).
- 3 professionals van GGD Flevoland (1 beleidsmedewerker JGZ in een interview 23-4-'20 en 2 jeugdartsen per e-mail) en 2 van JGZ Almere (1 jeugdarts en 1 jeugdverpleegkundige per e-mail).

Tabel 2 geeft een overzicht van de achtergrondkenmerken van de deelnemers. Tabel 3 laat zien hoe vaak de deelnemers een leerling op verzuimconsult hebben gehad en hoe vaak zij de M@ZL app hebben besproken. Van de deelnemers die via e-mail gereageerd hebben, zijn niet alle (achtergrond)kenmerken bekend.

Tabel 2. Achtergrondkenmerken JGZ professionals

Variabele		N (%)
Totaal		18 (100)
<i>Geslacht</i>	Man	1 (6)
	vrouw	17 (94)
<i>Leeftijdscategorie</i>	30-39	2 (11)
	40-49	3 (17)
	50-59	4 (22)
	60+	4 (22)
	onbekend	5 (28)
<i>Aanwezig bij voorlichtingsbijeenkomst M@ZL app</i>	Ja	13 (72)
	Nee	4 (22)
	nvt	1 (6)
<i>Hoeveel jaar werkzaam in JGZ</i>	< 5	1 (6)
	5-9	3 (17)
	10-14	1 (6)
	15-19	3 (17)
	20-24	1 (6)
	25+	4 (22)
	onbekend	5 (28)
<i>Hoeveel jaar werkzaam met ziekteverzuimaanpak zoals M@ZL</i>	1-3	4 (22)
	4-6	6 (33)
	7-9	1 (6)
	10-12	1 (6)
	13+	1 (6)
	nvt / onb	5 (28)

Tabel 3. JGZ professionals: frequentie M@ZL consult in onderzoeksperiode en M@ZL app besproken

Variabele		N=18 (%)
<i>Hoe vaak leerling (12-18 jr) op verzuimconsult gehad in periode 10-2019 t/m 02-2020</i>	<1 keer per maand	2 (11)
	1-3 keer per maand	2 (11)
	1-2 keer per week	2 (11)
	3-5 keer per week	5 (28)
	> 5 keer per week	2 (11)
	n.v.t.	2 (11)
	onbekend	3 (17)
<i>Hoe vaak met een jongere de M@ZL app besproken</i>	0 keer	9 (50)
	1-2 keer	2 (11)
	3-5 keer	2 (11)
	n.v.t.	1 (6)
	onbekend	4 (22)

De gesprekken met JGZ-professionals waren zeer zinvol. De jeugdartsen toonden zich betrokken en hebben inzichten gedeeld over huidige positieve punten van de app en belemmeringen in het gebruik van de app. Tevens gaven ze aanbevelingen voor het verder ontwikkelen van de app. Met het eerder genoemde thematische raamwerk als startpunt, bespreken we hieronder de belangrijkste thema's.

Algemene indruk M@ZL app

De JGZ-professionals vinden de M@ZL app mooi en overzichtelijk. Als pluspunten noemen ze de verschillende functies van de app, korte teksten, eenvoudig taalgebruik en smileys. De app biedt volgens hen aan de jongere laagdrempelig contact met de jeugdarts en andere betrokkenen. Via de app kunnen zij als professional gemakkelijk een overzicht krijgen van alle betrokkenen en professionals onderling kunnen elkaar via de app gemakkelijker vinden, met medeweten van de jongere. Meerdere jeugdartsen vonden de categorieën om doelen aan te maken mooi aansluiten op [Jij en Je Gezondheid](#), de digitale vragenlijsten die de JGZ in negen regio's in Nederland op het voortgezet onderwijs inzet voor gezondheidsonderzoek, waaronder de drie regio's uit ons onderzoek. Jeugdartsen vinden het belangrijk dat jongeren de mogelijkheid hebben om eigen, niet voorgedrukte, doelen te maken.

Enkele jeugdartsen hebben de indruk dat de M@ZL app voor jongeren en jeugdartsen te ingewikkeld is om in te vullen en dat het bijhouden veel extra tijd kost. De app is volgens hen erg talig en suggereert dat de jeugdarts 24/7 beschikbaar is, wat niet waargemaakt kan worden. Ze geven als tip het instellen van een afwezigheid assistent. Daarnaast vinden sommigen het communiceren in de app dubbelop met wat zij al verplicht in het digitale JGZ dossier van de leerling moeten registreren. De administratieve handelingen voor de jeugdarts zouden beperkt kunnen worden door bijvoorbeeld een link tussen de app en het digitale JGZ dossier te maken.

Bijna alle jeugdartsen denken dat een echte app (uit de Play-/Appstore) gemakkelijker voor jongeren is dan een webapp. Jongeren willen op een icoontje kunnen drukken en niet naar een website hoeven gaan.

*“Ik vind wel dat het heel erg aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Het zou denk ik alleen super zijn als het echt een app is.”
(V, GGD Amsterdam)*

Huidige werkwijze en aansluiting M@ZL app

Hoewel er één M@ZL aanpak bestaat, zijn er tussen GGD-en/JGZ-organisaties en tussen jeugdartsen in dezelfde GGD/JGZ verschillen in uitvoering en werkwijze. De één plant alle verzuimconsulten zelf in, de ander laat het door een planbureau doen en heeft daardoor minder contact vooraf met een leerling. Er zijn 30 tot 45 minuten beschikbaar voor een eerste consult, één GGD overweegt dit uit te breiden naar 60 minuten. Daarnaast zijn er verschillen in de procedure om een jongere door te verwijzen voor een M@ZL consult en bij welke problematiek, zowel de type problematiek als de ernst. Scholen - verantwoordelijk voor de aanmelding van jongeren bij de jeugdarts en monitoring van verzuim voor en na het verzuimconsult - verschillen volgens de jeugdartsen sterk in het moment waarop en de type problematiek waarmee zij een jongere bij de jeugdarts aanmelden; bij de ene school gebeurt dat al bij eenvoudige (leefstijl)problematiek, bij de ander pas bij vastgelopen complexe problemen. Bij complexe problematiek, waaronder psychiatrische problemen, ervaren de jeugdartsen meer moeilijkheden om een jongere te motiveren, zowel om het consult bij te wonen als bij gezamenlijk doelstellingen bepalen en de jongere eraan te laten werken. Meestal vindt eenmalig een verzuimconsult plaats en geeft de jeugdarts daarna advies aan de jongere, ouders en school; die kunnen dan weer verder. Bij complexere casuïstiek zijn vaak vervolggconsulten met de jeugdarts en overleg met school en behandelaren nodig. Meerdere jeugdartsen zeggen dat zij de vervolggconsulten bij voorkeur zelf voeren en niet door een jeugdverpleegkundige laten oppakken, omdat zij de casus kennen en er een vertrouwensband is opgebouwd.

Een aantal jeugdartsen zegt nu al - dus zonder app - veel regie en verantwoordelijkheid bij de jongere en ouders te leggen en te bespreken aan welke doelen zij willen werken. Ze gaan uit van de motivatie van een leerling en zetten oplossingsgerichte gespreksvoering in. Sommige jeugdartsen denken daarom dat de app mogelijk niet veel toe zal voegen. Anderen menen dat de app wel kan ondersteunen bij het bevorderen van de motivatie en eigen regie van de jongere.

*“Tot nu toe doe ik dat eigenlijk gewoon mondeling en laat ik ook wel de regie aan de leerling en de ouders; ‘wat heb je nodig van school? wie ga je daarvoor benaderen? wil je dat zelf doen of wil je dat ik dat doe?’. Dus ik laat het wel aan de leerling om wat ze aan school nodig hebben. En wat ze voor thuis nodig hebben ben ik eigenlijk al heel erg aan het bespreken en ik merk dat ik dan erop vertrouw dat ze voldoende gemotiveerd zijn zelf om eraan te werken.”
(V, GGD Amsterdam)*

De meeste jeugdartsen zien potentie in de M@ZL app om de M@ZL methodiek te ondersteunen. Enkel menen dat de M@ZL app zou kunnen helpen bij het verhelderen van de problematiek. De app kan ook de communicatie tussen jongeren en andere betrokkenen laagdrempeliger maken. Daarnaast zou de app jongeren activeren om meer regie en eigen verantwoordelijkheid te nemen.

*“Ik ken heel veel jongeren die denken: ‘Nou, jij zoekt het uit, ik ben helemaal niet zo engaged in mijn eigen leven.’ En anderen zijn natuurlijk wel dat ze zeggen: ‘Ja, ik wil echt wel iets doen, help mij om na te denken wat ik allemaal zou kunnen doen.’ En dan heb je hier natuurlijk best een hele goede structuur. Niet alleen misschien voor het probleem waar ze mee komen, maar misschien ook voor allerlei andere onderliggende dingen die nog niet boven tafel zijn gekomen maar die dan, als je de vraag stelt wel over na gaan denken.”
(V, GGD Amsterdam)*

Eén jeugdarts zegt dat de app niet van toegevoegde waarde lijkt op de huidige werkwijze.

Bevorderende en belemmerende factoren

Meerdere jeugdartsen noemen als belemmering dat het tijd kost om te wennen aan nieuwe werkwijzen en digitale middelen. Het is lastig om een bestaand systeem aan te passen en te gaan werken met een nieuwe applicatie. Een groot deel van de jeugdartsen ervaarde een drempel om de app aan te bieden en uit te leggen aan een jongere, omdat zij de app zelf nog niet goed genoeg snapt. Het is voor hen belangrijk om gebruik van de app zo makkelijk mogelijk te maken, met zo min mogelijk handelingen. Eén jeugdarts zou graag zien dat het inloggen en uitproberen van de app onderdeel was geweest van de voorlichtingsbijeenkomst. Nu zou de tijd voor hen wel rijper zijn voor een dergelijke app, omdat ze door coronamaatregelen veel digitale ervaring hebben opgedaan. Het merendeel van de jeugdartsen denkt handiger te worden met de M@ZL app als ze hem eenmaal gaan gebruiken.

“Je ziet er eigenlijk enorm tegenop. Je moet je inloggen, en wachtwoorden en noem maar op. En op een gegeven moment, en zo werkt het met al dit soort digitale zaken, op een gegeven moment weet je het gewoon en dan gaat het tien keer zo snel.” (V, GGD West Brabant)

Alle jeugdartsen vinden dat de huidige duur van een verzuimconsult onvoldoende tijd biedt om de app goed te kunnen bespreken met een jongere. Bovendien hebben jeugdartsen bij M@ZL consulten niet veel flexibiliteit om extra tijd in te plannen voor je jongere of om zich zelf tijdig voor te bereiden voor het bespreken van de app. Meerdere jeugdartsen stelden dat het zou helpen als de app al vóór het eerste consult bij de jongere bekend is, bijvoorbeeld via een folder of het toesturen van inloggegevens per e-mail. Dan kunnen zij in het eerste consult direct starten met het samen invullen van de app. Andere jeugdartsen zouden informatie over de app in het eerste consult willen meegeven, waarna in een vervolgsconsult de jeugdarts of een ander (een aios, een verpleegkundige, een onderzoekstagiair) de app samen met de jongere kan opstarten. Er is gesproken over de mogelijkheid om verdere begeleiding van de jongere met de M@ZL app op te laten pakken door een jeugdverpleegkundige. In dit geval is het gewenst dat deze aan het einde van het consult bij de jeugdarts aansluit.

Andere belemmerende factoren die JGZ-professionals noemen: jongeren kunnen vergeten welke doelen in het gesprek met de jeugdarts besproken zijn, jongeren kunnen vergeten de app te gebruiken, jongeren kunnen druk voelen door de verwachting echt wat met de app te moeten doen.

“Je denkt dan dat ze dus geen tijd hebben of geen energie om de app te downloaden en te kijken hoe het werkt, en aan te melden.” (V, GGD Amsterdam)

Een aantal jeugdartsen stelt aan de orde dat sommige ouders minder digitaal vaardig zijn en slecht bereikbaar. Dit zou het gebruik van de M@ZL app voor de jongere eventueel kunnen belemmeren.

Doelgroep M@ZL app

Jeugdartsen vinden het lastig om in te schatten wie de doelgroep voor de app is. Niet alle jongeren die een M@ZL consult krijgen, zullen gemotiveerd zijn om de app te gebruiken. De meeste jeugdartsen denken de app aan te kunnen bieden aan jongeren op het voortgezet onderwijs die gemotiveerd zijn om ondanks hun verzuim te willen of kunnen werken met doelen. Dit hangt volgens hen af van de persoonlijkheid van de jongere, niet per se diens leeftijd of opleidingsniveau. Leerlingen in de laatste groepen van de basisschool of op het voortgezet speciaal onderwijs zouden eventueel ook in aanmerking komen. Beloningen kunnen jongeren motiveren om met de app te werken.

Gebruik van de app zou niet perse gekoppeld hoeven zijn aan ziekteverzuim, maar in bredere zin bij leefstijlproblematiek toegepast kunnen worden. De meeste jeugdartsen schatten in dat jongeren met complexere problematiek minder gemotiveerd zijn om de M@ZL app te gebruiken. Zij ervaren dat deze jongeren vaker weerstand hebben tegen een gesprek met de jeugdarts en denken dat deze jongeren niet gemotiveerd zijn om aan doelen te werken of dat dit te belastend is voor hen. Andere jeugdartsen denken dat de app bij complexere casuïstiek juist een eerste stap richting herstel kan ondersteunen en daarmee ook kan motiveren.

“Nou, ik ben een beetje bang dat, de kinderen die ik zie, daar is de problematiek denk ik misschien te zwaar en te heftig om hieraan mee te doen. Als het wat lichtere problematiek is, wat net begint met verzuim, of niet zo ingewikkeld, dan doen ze sneller mee denk ik dan dat ze allerlei problemen hebben als angststoornissen of niet meer op school willen komen of dat soort dingen.” (V, GGD Amsterdam)

Eén jeugdarts merkte op dat ouders mogelijk ongewenst interfereren in de app, anderzijds kunnen ouders juist ook ondersteunen door dingen positief te formuleren. De aanbieder en beheerder van de app zou zoals nu de jeugdarts kunnen zijn, maar ook leraren of mentoren op school zouden de app kunnen aanbieden, waarbij de jeugdarts op indicatie als betrokkene toegevoegd kan worden.

Context en ervaringen M@ZL app project

Over de inbreng van jeugdartsen zijn de meningen verdeeld en soms tegenstrijdig: sommigen vonden dat jeugdartsen meer input hadden kunnen leveren in dit project, zodat ze meer betrokkenheid zouden hebben ervaren. Anderzijds erkenden de meesten dat jeugdartsen geen ruimte hadden om actiever betrokken te zijn. Enkel vonden de communicatie en organisatie van het project warrig en onduidelijk vanwege enkele wisselingen in de projectgroep. Voor enkele jeugdartsen heeft het belemmerend gewerkt dat aan gebruik van de M@ZL app een evaluatieonderzoek verbonden was en dat zij voor inclusie toestemming moesten vragen aan jongeren. Hierdoor konden ze in het consult niet meteen met de app aan de slag.

Tips genoemd voor doorontwikkeling

- Bekijk intern en bij samenwerkende externe partijen zoals regionale (jeugd) GGZ welke eHealth toepassingen er zijn en hoe de M@ZL app daarbij kan aanvullen.
- Betrek een selecte groep jeugdartsen en/of AIOS in de ontwikkelfase en het evaluatieonderzoek. Train deze groep intensiever in het gebruik van de app, zodat zij er echt goed mee kunnen werken en jongeren kunnen includeren voor onderzoek.
- Maak de app toegankelijk voor meerdere hulpverleners, als gezamenlijk digitaal dossier. Zo kan onderling mailverkeer tussen hulpverleners en betrokkenen op school vervangen worden en is de jongere hier altijd bij betrokken.

“...dat ik zeker niet de enige hulpverlener ben. En dat het dan moeilijk is om de regie te houden als jeugdarts, als ik de andere hulpverleners niet tegenkom in de gang [...]. En dat kinderen het ook niet duidelijk kunnen vertellen hoe het allemaal zit, dus dat ik dan echt wel graag contact wil hebben met de hulpverleners. Om het dan niet achter de rug om te doen maar heel open leek mij de app heel mooi, zodat ze zelf daar de regie in houden zeg maar, dat ze weten hoe het werkt. En dat ze dan met hun begeleiders in die app gaan werken” (V, GGD Amsterdam)

Discussie, conclusie en aandachtspunten doorontwikkeling

Samenvatting resultaten

Doel van dit project was de ontwikkeling en evaluatie van een eHealth applicatie, de M@ZL app, als aanvulling op de integrale verzuimaanpak M@ZL.

Uit ons behoeftenonderzoek onder jongeren op het voortgezet onderwijs en een brede groep professionals betrokken bij schoolverzuim bleek dat zowel jongeren als professionals een meerwaarde zien in een app als aanvulling op de M@ZL aanpak. Laagdrempelig contact bleek een gemeenschappelijke behoefte van zowel leerlingen als professionals.

Daarna is een webapplicatie ontwikkeld, de M@ZL webapp (<https://mazlapp.nl>). De belangrijkste functionaliteiten hierin zijn 'Doelen' en 'Betrokkenen'. Jongeren maken eigen doelen aan die samenhangen met hun ziekteverzuim, bijvoorbeeld over middelen (alcohol, roken, blowen & drugs), angsten en depressie, gamen & sociale media, pesten of stress & ontspanning. Vervolgens kunnen zij via de functie 'Betrokkenen' anderen toevoegen aan de app, zoals hun ouders, mentor of een goede vriend, om hen te ondersteunen en motiveren.

In een pilot zou de app vervolgens door leerlingen op scholen in drie GGD regio's worden uitgetoetst. We zouden evalueren in welke mate de M@ZL app bij jongeren voorziet in het versterken van de kennis over het omgaan met verzuim, zelf verantwoordelijkheid nemen, de behoefte aan ondersteuning tijdens het verzuim en het stimuleren van een proactieve houding in de verzuimaanpak. Deze pilot en het evaluatieonderzoek zijn niet verlopen zoals beoogd; het lukte jeugdartsen nauwelijks om jongeren te includeren. Hoge werkdruk, veel onrust in de organisaties en weinig tijd tijdens en flexibiliteit tussen consulten waren hier debet aan. We hebben daarom aan de hand van focusgroepen en interviews aan jongeren op het voortgezet onderwijs en aan JGZ-professionals in de drie regio's gevraagd naar hun indruk van de app en hun ervaringen met gebruik.

Zowel jongeren als JGZ-professionals zijn positief over het idee van de M@ZL app. De basis van de huidige M@ZL app is goed en biedt mogelijkheden voor doorontwikkeling op specifieke onderdelen. Jongeren én JGZ professionals denken dat de app breder ingezet kan worden dan alleen in het kader van de M@ZL verzuimaanpak of voor meer dan alleen jongeren op het voortgezet onderwijs. De jongeren hebben veel adviezen gegeven omtrent motivering en beloning in de app wanneer deze verder wordt doorontwikkeld.

Jeugdartsen lijken meer drempels te zien voor henzelf en de jongeren om met de M@ZL app te gaan werken. De drempels voor henzelf zijn vooral praktisch - met de app en het beheer ervan leren omgaan; gebruik integreren in eigen praktijk. De meesten zien mogelijkheden voor de app als ondersteuning bij de M@ZL aanpak en het werken met doelen; enkelen twijfelen over de meerwaarde ervan. Alle jeugdartsen zien dat jongeren met complexe(re) problematiek lastiger te motiveren zijn; sommigen denken desondanks dat de app ook bij deze groep jongeren ingezet kan worden, anderen denken dat zij niet voldoende gemotiveerd zullen zijn om met de app te werken of dat hun problematiek hiervoor te complex is.

Bespreking resultaten

Jongeren waren positief over de M@ZL app en menen goed zelfstandig te kunnen werken met de app aan hun eigen doelen. Ze denken dat de app handig kan zijn voor doelen gerelateerd aan ziekteverzuim, maar ook gerelateerd aan algemeen functioneren op en naast school, zoals kunnen plannen, een gezonde leefstijl, hanteren van stress. De app zou daarmee ook een preventieve functie kunnen krijgen om onnodig (ziekte)verzuim te voorkomen. Recente rapporten laten zien dat veel jongeren stress ervaren, veelal gerelateerd aan school, en dat dit

een risicofactor is voor minder mentaal welbevinden [19, 20]. Tevens pleit de Sociaal Economische Raad op basis van recent onderzoek voor meer preventie op school om daarmee de gezondheid van jongeren en jongvolwassenen te verbeteren en de zorgkosten te verminderen [21]. Een breed inzetbare M@ZL app kan hier mogelijk aan bijdragen. Het signaleren en monitoren van ziekteverzuim is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van scholen, ook nadat een verzuimconsult met de jeugdarts heeft plaatsgevonden [11]. Scholen zouden dan baat kunnen hebben bij een breed inzetbare preventieve app gericht op gezondheid en welzijn.

De opzet van ons project was om de app samen met jongeren te ontwikkelen, want zij zijn de doelgroep [22, 23]. De jongeren bevestigden het belang hiervan. Zowel qua design, functies, beloningen, moment en inhoud van herinneringen en aansporingen, is het belangrijk om aan te sluiten op de leefwereld en behoeften van jongeren. Een aanbeveling is om dit - meer dan wij gedaan hebben - in een participatieve vorm te doen, dus om behoeftenonderzoek te combineren met co-creatie/co-design [24, 25, 26]. Hierbij kunnen jongeren samen met appontwikkelaars en begeleiders bedenken en uitproberen wat de wensen en mogelijkheden zijn van de app qua inhoud en design. Wat wij niet hebben gedaan, maar wel aanbevelenswaardig is, is jongeren ook te betrekken bij de opzet van een evaluatieonderzoek; zij kunnen input geven op de inzet van onderzoeksmethoden en meedenken over werving en deelname [23].

Praktische drempels en (veronderstelde) beperkingen in de motivatie van jongeren hebben de jeugdartsen sterk belemmerd de M@ZL app uit te proberen en jongeren de app aan te bieden. De jeugdartsen bleken tijd en oefening nodig te hebben om te wennen aan een nieuwe werkwijze en een onbekende app, en voelden een hoge drempel om de app aan te bieden aan een jongere, omdat ze de app zelf nog niet goed genoeg snapt. Ook in andere studies naar het gebruik van technologie in de (publieke) zorg komt dit element naar voren. Veelal is de vaak nog matige adoptie van technologie in de zorg en welzijnssector toe te schrijven aan geringe bekendheid onder professionals, weinig 'e-awareness', gebrek aan training, onduidelijkheid over veiligheid van systemen, onzekerheid over juridische en ethische issues en bekostiging/vergoeding [18]. In de interactieve voorlichtings-/trainingsbijeenkomsten die wij hebben gehouden in alle drie de regio's, hadden we veel aandacht voor praktische zaken rond het gebruik van de app en de werving voor de pilot en het onderzoek. Desondanks hebben we de ervaren drempels onderschat en hadden we blijkbaar meer en intensiever moeten oefenen.

Tabel 3 bevat de belangrijkste aandachtspunten en aanbevelingen voor een doorontwikkeling van de M@ZL app.

Reflectie op het project

Het M@ZL app project is een ingewikkeld en bewogen project geweest. Het begon al bij het begin: twee projectgroepleden die het project ondersteunden en een belangrijke adviesrol zouden hebben in hun regio en mogelijk landelijk, overleden vlak voor de start. Na een goed verlopen eerste fase waarbij het behoeftenonderzoek is uitgevoerd, deden zich veel veranderingen voor, en kwamen er talloze onverwachte vertragingen en obstakels. Deze waren gerelateerd aan het project, aan de app ontwikkeling, de JGZ sector en praktijk, de onderwijspraktijk en op het laatst aan de coronacrisis en covid-19 maatregelen. Het lukte ons als onderzoekers niet om deze factoren zodanig te beïnvloeden dat we het evaluatieonderzoek konden uitvoeren zoals opgezet. Desondanks heeft het project veel zinvolle inzichten en aanbevelingen opgeleverd voor de doorontwikkeling van de M@ZL app. Daarnaast is het ook voor het projectteam erg leerzaam geweest. Op basis van onze ervaringen hebben we daarom aanbevelingen voor een eventueel vervolgproject rondom de M@ZL app of andere e/mHealth projecten waarin sprake is van samenwerking tussen JGZ en onderwijs (zie tabel 3,

tweede deel). Hierbij benoemen wij zowel punten die wij in het huidige project als positief hebben ervaren en van belang vinden, als punten die bij een vervolgtraject idealiter beter verlopen.

Waar een project op ieder moment kan beginnen en eindigen, heeft het onderwijs en de JGZ op scholen een cyclus van 10 maanden, ruwweg van september tot en met juni. Begeleiding rond verzuim heeft een nog kortere cyclus; deze begint pas na de herfstvakantie en de piek ligt vanaf januari tot en met mei. Een pilot en evaluatieonderzoek rond verzuim is dus het beste te organiseren voor in de tweede helft van het schooljaar. Deze cyclus is een extra factor om rekening mee te houden, naast andere randvoorwaarden, succesfactoren, valkuilen en alternatieve oplossingen voor werken met jeugdigen rondom school(verzuim) [22].

Een project kent altijd verschillende fasen, rollen, taken en verantwoordelijkheden. In ons project ging het om een afwisseling tussen onderzoek met jongeren en professionals, ontwikkeling van een app op basis hiervan en tot slot weer onderzoek met jongeren. De input voor en feedback op gebruik van de app was dus gepland in de onderzoeksfases. Co-creatie met jongeren als doelgroep was in de ontwikkelfase niet gepland. Desondanks hebben we dit deels gerealiseerd, door een extra sessie met jongeren over het ontwerp van de app en door twee jongeren de app te laten uitproberen tijdens de ontwikkelfase. Meer betrokkenheid bleek niet haalbaar, maar had jongeren wel beter tot hun recht laten komen en had mogelijk een aantrekkelijker en passender app opgeleverd. JGZ professionals zijn ook betrokken geweest tijdens de app-ontwikkeling, maar onderwijsprofessionals niet. Dit is wel aan te bevelen. Jongeren en professionals als eindgebruikers kunnen in het vervolg ook betrokken worden bij het uitdenken van de pilot en evaluatieonderzoek (zie ook Tabel 3).

Een complicatie in ons project was de aanname dat de bestaande DAPPER app in de basis voldoende was en dat input uit het behoeftenonderzoek ingezet kon worden voor de verfijning ervan. Dit bleek maar beperkt het geval, er bleken veel meer aanpassingen nodig om van de DAPPER app de M@ZL app te maken dan verwacht en besproken met de app-ontwikkelaar. De kwaliteit en flexibiliteit van de uiteindelijke M@ZL webapp is desondanks minder dan wij hadden gewenst. Co-creatie met alle eindgebruikers in alle fasen vergt feitelijk een andere dan de strakke projectmatige onderzoeks aanpak die wij hadden, maar meer een 'agile' of dynamische aanpak [23, 25, 26, 27].

Conclusie

Zowel jongeren als JGZ-professionals zijn positief over de M@ZL webapp. De basis van de huidige M@ZL app is goed, maar deze moet verder ontwikkeld en geëvalueerd worden om grootschalig te kunnen gaan gebruiken.

De app was actief tijdens de onderzoeksperiode. Het projectteam gaat na of de M@ZL app verder kan ontwikkeld en beheerd kan worden en door wie.

Dit project heeft daarnaast het volgende opgeleverd: een handleiding voor gebruik en beheer van de M@ZL app, een promotievideo, twee factsheets - over het behoeftenonderzoek naar een app en over de doorontwikkeling van de M@ZL app - en twee artikelen.

Tabel 3. Aandachtspunten en aanbevelingen voor doorontwikkeling M@ZL app

Inhoud en design app	
1. Bredere doelgroep en inzet	Overweeg om de app breder in te steken dan enkel voor ziekteverzuim en inzet door JGZ. De app is te gebruiken voor het werken aan diverse doelen gerelateerd aan functioneren op school en daarbuiten. Door de app breed en vroeg in te zetten vanuit school of de JGZ als ondersteunend middel voor scholieren, kan deze preventief werken en voorkómen dat jongeren niet goed meekomen op school. Overweeg hierbij een bredere leeftijdsindicatie, eventueel in verschillende versies. Jongeren denken dat ook jongeren boven de 18 jaar hiermee zouden willen werken, terwijl de JGZ aan leerlingen in de bovenbouw van de basisschool denkt.
2. Maak een echte app	De app moet een echte app worden (geen webapp), betrouwbaar en veilig zijn, technisch goed werken en op meerdere besturingssystemen. Laat de app voor gebruik uitproberen door een kleine groep jongeren en professionals om technische haperingen of problemen te ondervangen.
3. Naar voorbeeld dagelijks gebruikte apps	De app moet aantrekkelijk en eenvoudig ogen, laagdrempelig zijn om mee te werken en aansluiten bij hoe veelgebruikte apps eruit zien. In de huidige M@ZL webapp staan verschillende pagina's (doelen, betrokkenen, JGZ, informatie). Advies is om te werken met een hoofdscherm en een 'swipe' en 'scroll' functie in plaats van verschillende pagina's. Daarnaast willen jongeren een eenvoudigere manier om in te loggen (bijvoorbeeld met een code of vingerscan) en een eenvoudigere manier voor betrokkenen om de jongere te volgen (bijvoorbeeld de optie voor het delen van een link met code).
4. Uitleg vóór aanmaken account	Zorg voor een duidelijke uitleg of tutorial in de vorm van een filmpje of animatie die jongeren en betrokkenen kunnen bekijken vóór het aanmaken van een account. De door ons gemaakte handleiding en het promofilmje geven wel een indruk, maar een tutorial die concrete handelingen laat zien heeft de voorkeur.
5. Build-in aanmoedigen, herinneringen en beloningen	Zorg voor een reeks aan diverse ingebouwde aanmoedigen, herinneringen en beloningen, op verschillende momenten. Dit kan vanuit de huidige app versie verder uitgewerkt worden. Denk ook aan een spelelement hierbij. Voorbeelden van beloningen voor in de app zijn: een sticker, gifje, plaatje, trofee, punten of het werken met 'streaks'. Brainstorm verder met jongeren hierover. Jongeren kunnen ook met hun ouders afspraken maken voor een grotere, fysieke beloning bij het behalen van een doel. Jongeren vinden het fijn om te kunnen kiezen uit beloningen.
6. Verder uitwerken doelen	Brainstorm samen met jongeren over hoe het aanmaken van doelen eruit moet zien. Momenteel is vooral JGZ hierbij betrokken geweest. Jongeren hebben (soms) behoefte aan ondersteuning bij het aanmaken van doelen, bijvoorbeeld met voorbeelden. Belangrijk zijn variatie en niet dubbel iets hoeven invullen. Maak zichtbaar hoe de jongere aan het doel gaat werken, want dit is de afspraak die de jongere met zichzelf, en eventueel ook met helpende anderen, gemaakt heeft. Koppel daaraan beloningen en maak ze zichtbaar voor de jongere en betrokkenen. Tip: een knop waarmee ze de streefdatum in hun agenda kunnen zetten.

7. Volgen voortgang	Introduceer een optie om de eigen voortgang te kunnen zien, gevisualiseerd. Dit werkt voor velen inzichtelijk en motiverend. Zorg dat anderen de voortgang kunnen zien, zodat zij er vragen over kunnen stellen en eventueel kunnen helpen. Voor sommigen is (het gebrek aan) voortgang wellicht demotiverend, jongeren willen deze functie aan- of uit kunnen zetten. Maak ook het volgen van eigen ziekteverzuim mogelijk.
8. Minimale administratie	Beperk administratieve handelingen voor de jeugdarts - of schoolprofessional - door een link tussen de app en het digitale JGZ dossier (of het schoolsysteem) te maken.
9. Voorbeeld apps	Apps die als voorbeeld kunnen fungeren voor design en functionaliteiten zijn: 1) de 'Back UP' app van 113 (voor suicide preventie); 2) de 'Boost My Mood' app van Trimbos en GGZ Oost Brabant (voor behandeling beginnende depressieklachten); 3) de 'WoWijs' app van De Stichting Haagse Jeugd en Gezondheid (voor stimuleren gezonde leefstijl). In de laatste app kan je ook al terecht zonder een account aan te maken. Daarnaast gebruiken ze veel interactie/spelelementen, zoals video's, quizjes en 'challenges'.

Aanpak ontwikkeltraject en evaluatie

1. Co-creatie jongeren	Vorm bij het begin van het project een kernteam uit de doelgroep, betrek deze op meerdere momenten van het ontwikkelingsproces en leg deze momenten zo vroeg mogelijk in het traject vast. Combineer wetenschappelijke inzichten met co-creatie/co-design [24, 25, 26]. Betrek jongeren ook bij het opzetten van evaluatieonderzoek naar gebruik en meerwaarde van de app; zij kunnen input geven op de onderzoeksmethoden en werving [22, 23].
2. Betrek JGZ en onderwijs	Professionals uit de JGZ en het onderwijs boden vanuit hun ervaring met jongeren, hun functioneren op school en begeleiding van ziekteverzuim zinvolle aanvullingen op die van jongeren. Het perspectief vanuit scholen op de app had in ons project nog meer meegenomen moeten worden.
3. Train selecte groep professionals	Jeugdartsen (en eventueel ook professionals in het onderwijs) moeten van tevoren goed voorgelicht zijn over hoe de app werkt, voor zowel henzelf als de jongere. Alleen dan kunnen zij goed inschatten of de app iets voor een jongere is en deze goed uitleggen. Wij hebben jeugdartsen in een voorlichtingsbijeenkomst laten zien wat de app wel en niet kan en zakkaartjes gemaakt voor gemakkelijk gebruik, maar dit bleek niet voldoende. Vanwege hoge werkdruk en krappe tijd voor M@ZL consulten, hadden jeugdartsen nog vertrouwer moeten zijn met de app en hiermee moeten kunnen oefenen. Jeugdartsen/professionals trainen in het gebruik van de app is dus aanbevolen, zij kunnen vervolgens leerlingen werven voor de app en het evaluatieonderzoek.
4. Opstarten app in consult	Zorg dat de jongere tijdens het M@ZL consult een eigen account kan activeren - niet alleen een testaccount - en invullen met de jeugdarts of andere professional. Randvoorwaarden zijn: jeugdarts/professional die werking app goed begrijpt, extra tijd in consult voor uitleggen app, vóór consult al informatie over app beschikbaar stellen aan jongere/ouders, duidelijke tutorial, toestemming voor evaluatieonderzoek vooraf regelen of heel eenvoudig af te handelen. Overweeg om niet alles in één consult te regelen maar in een vervolconsult.

Referenties

1. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Statline. 2018 [Available from: www.statline.cbs.nl].
2. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Brief van Arie Slob aan de Tweede Kamer van 19 februari 2018 betreffende cijfers schoolverzuim. Den Haag: Ministerie van OCW. 2018.
3. Allison MA, Attisha E. The Link Between School Attendance and Good Health. *Pediatrics*. 2019;143(2).
4. Eckstein Z, Wolpin KI. Why Youths Drop Out of High School: The Impact of Preferences, Opportunities, and Abilities. *Econometrica*. 1999;67(6):1295-339.
5. Rumberger RW. Why Students Drop Out of School and What Can be Done. *Dropouts in America: How Severe is the Problem? What Do We Know about Intervention and Prevention?* Harvard University. 2001. P. 1-45.
6. Freudenberg N, Ruglis J. Reframing school dropout as a public health issue. *Preventing chronic disease*. 2007;4(4):A107.
7. Gase LN, Kuo T, Collier K, Guerrero LR, Wong MD. Assessing the connection between health and education: identifying potential leverage points for public health to improve school attendance. *American journal of public health*. 2014;104(9):e47-54.
8. NIPO. Rapport: Schoolverzuim in het Voortgezet Onderwijs. Amsterdam. 2002 [Available from: <http://www.tns-nipo.com/pages/persvannipo/pdf/schoolverzuim03.pdf>].
9. RIVM. Gezondheidsmonitor Jeugd 2015. 2015.
10. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht/geoorloofd-schoolverzuim-en-spijbelen>
11. Vanneste YTM, Rots-de Vries MC, Van de Goor LAM, Feron FJM. Medische Advisering Ziek gemelde leerling door de jeugdarts (M@ZL); ontwikkeling van een interventie. *TSG*. 2012;90(7):412-9.
12. Vanneste YTM, Mathijssen JJP, van de Goor IAM, Rots - de Vries CMC, Feron FJM. Addressing medical absenteeism in pre-vocational secondary students: effectiveness of a public health intervention, using a quasi-experimental design. *BMC Public Health*. 2016;16(1):1107.
13. Kay M, Santos J, Takane M. mHealth: New horizons for health through mobile technologies. *World Health Organisation*. 2011;64(7):66-71.
14. Commission E. Green Paper on mobile Health ("mHealth"). Brussels: European Commission. 2014a.
15. Whitehead L, Seaton P. The Effectiveness of Self-Management Mobile Phone and Tablet Apps in Long-term Condition Management: A Systematic Review. *J Med Internet Res*. 2016;18(5):e97.
16. Wellbee. Medicare White Paper. Digitaal behandelen? Gewoon doen! ICT en e-health in de praktijk. 2020.
17. Hoogsteder MHH, Douma LN, Eskens CGA, Vanneste YTM, Schaafsma FS (*submitted, preprint*). Professionals and students positive about an online supportive application preventing school absence and fostering reintegration. A concept mapping study.
18. Vliet K van, Grotendorst A, Roodbol P. Anders kijken, anders leren, anders doen. Grensoverstijgend leren en opleiden in zorg en welzijn in het digitale tijdperk. Den Haag: Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen. 2016.
19. Trimbos Instituut. Geluk onder Druk? Onderzoek naar het mentaal welbevinden van jongeren in Nederland. Den Haag: UNICEF Netherlands. 2020.
20. RIVM. Gezondheidsmonitor Jeugd 2019. 2019.
21. SER. Zorg voor de toekomst. Over de toekomstbestendigheid van de zorg. Den Haag: sociaal-economische raad. 2020.

22. ZonMw. Participatief onderzoek met jongeren & ouders. Hoe creëer je betekenisvolle samenwerking? 2020.
23. ZonMw Jeugd. Tips voor succesvolle inclusie in jeugdonderzoek. 2020.
24. O'Hern MS, Rindfleisch A. Customer Co-Creation: A Typology and Research Agenda. In Review of Marketing Research (Ed. Naresh K. Malhotra). Emerald Publishing Limited. 2010.
25. Whitehouse SR, Lam PY, Balka E, McLellan S, Deevska M, Penn D, et al. Co-Creation With TickiT: Designing and Evaluating a Clinical eHealth Platform for Youth. JMIR research protocols. 2013;2(2):e42.
26. <https://www.frankwatching.com/archive/2019/05/07/co-creatie-effectieve-sessie/>
27. <https://www.mylermedia.nl/nieuws/hoe-maak-je-een-app/>

Bijlagen

Bijlage 1: M@ZL app evaluatie vragenlijst - T0

Deze vragenlijst was aangemaakt als online vragenlijst. Hieronder de tekstversie.

Introductie

Beste leerling,

Dank je wel dat je mee wilt doen aan ons onderzoek!

Wij willen je graag vragen om deze vragenlijst in te vullen. De vragen gaan over het gebruik van de M@ZL app om te werken aan je ziekteverzuim op school. Het invullen duurt ongeveer 15 minuten.

Denk niet te lang na, je eerste gedachte is meestal de beste! Er zijn geen goede of foute antwoorden.

Toelichting

Wat is ziekteverzuim?

Ziekteverzuim betekent dat je niet naar school gaat door een ziekte of andere aandoening. Het kan ook zijn dat je je ziek meldt op school door problemen of omstandigheden die er spelen.

De M@ZL app

Jij hebt kort geleden een gesprek gehad met de jeugdarts in verband met jouw ziekteverzuim op school. De jeugdarts heeft jou gevraagd om via de M@ZL app te werken aan je ziekteverzuim. Dit doe je door in de M@ZL app bepaalde doelen aan te maken en daarmee aan de slag te gaan. De jeugdarts of jeugdverpleegkundige heeft jou uitgelegd hoe je de M@ZL app kan gebruiken.

Wat is een doel?

Een doel is een positief resultaat wat je wilt halen. Het gaat over een probleem of omstandigheid dat je wilt verbeteren of veranderen.

Voorbeeld:

Joris wordt 's ochtends moeilijk wakker, omdat hij de avond ervoor te laat gaat slapen. Daarom mist hij regelmatig de eerste uren op school. Hij heeft daarom als doel 'op schooldagen om 22.30 uur naar bed gaan'. Hierdoor hoopt hij wel op tijd op school te komen.

Opbouw

Deze vragenlijst bestaat uit vier delen:

Wat weet je?

Wat vind je?

Jouw omgeving

Over jou

Wat weet je?

Je krijgt nu een aantal uitspraken te zien. Kruis aan in hoeverre je het met de uitspraak eens bent.

Ik weet voldoende over...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee oneens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
de ziekteverzuim regels op <i>mijn</i> school	☐	☐	☐	☐	☐
de gevolgen van ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen bij het leren	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen bij het plannen van mijn dag of taken	☐	☐	☐	☐	☐
lichamelijke gezondheid en hoe ik om kan gaan met problemen hierbij	☐	☐	☐	☐	☐
psychische gezondheid en hoe ik om kan gaan met problemen hierbij	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen thuis	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen in het contact met anderen (bv. klasgenoten, vrienden, volwassenen of in een relatie)	☐	☐	☐	☐	☐

Ik weet waar of bij wie ik terecht kan voor hulp of informatie als...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee oneens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
ik vragen heb over ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
ik niet lekker in mijn vel zit	☐	☐	☐	☐	☐

ik bij het leren tegen problemen aanloop	☐	☐	☐	☐	☐
ik bij het plannen van mijn dag of taken tegen problemen aanloop	☐	☐	☐	☐	☐
ik problemen ervaar met mijn lichamelijke gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
ik problemen ervaar met mijn psychische gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
ik thuis tegen problemen aanloop	☐	☐	☐	☐	☐
ik problemen ervaar in het contact met anderen (bv. klasgenoten, vrienden, volwassenen of in een relatie)	☐	☐	☐	☐	☐

Wat vind je?

De M@ZL app is bedoeld om je te helpen beter om te gaan met je ziekteverzuim op school. Wat is jouw eerste indruk van de M@ZL app?

Geef hieronder aan welk antwoord het best bij jouw mening past.

Als de M@ZL app jou bijvoorbeeld 'niet nuttig' lijkt, kruis dan het hokje aan wat daarbij staat. Als de M@ZL app jou wel 'nuttig' lijkt, kruis dan het hokje aan wat daarbij staat. Als je mening tussen 'niet nuttig' en 'nuttig' in zit, kruis dan één van de andere hokjes aan.

Hetzelfde doe je voor de andere antwoordmogelijkheden.

De M@ZL app lijkt me...

Niet nuttig	☐	☐	☐	☐	☐	Nuttig
Onprettig	☐	☐	☐	☐	☐	Prettig
Niet zinvol	☐	☐	☐	☐	☐	Zinvol
Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
Onbelangrijk	☐	☐	☐	☐	☐	Belangrijk

Je krijgt nu weer een aantal uitspraken te zien. Geef aan in hoeverre je het met een uitspraak eens bent.

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee eens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
--	------------------------	---------------	-------------------------------	----------	-------------------

Ik wil zelf werken aan mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
De M@ZL app gaat mij denk ik helpen om beter om te gaan met mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
De M@ZL app gaat het denk ik makkelijker maken om aan mijn problemen/doelen te werken	☐	☐	☐	☐	☐
Het is vooral aan mij om te werken aan mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb controle over waarom ik mij ziek meld op school	☐	☐	☐	☐	☐
Het is aan mij om te zorgen dat ik mijn doelen ga halen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan denk ik goed zelf met de M@ZL app aan de slag gaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan goed zelf aan mijn problemen/doelen werken	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan goed zelf werken aan mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐

Jouw omgeving

Wie is er voor jou wanneer je een probleem hebt of ergens mee zit?

Kruis één of meerdere antwoorden aan.

- Mijn vader/moeder/ouders/verzorger(s)
- Mijn broer/zus
- Ander familielid (bv. opa/oma, oom/tante, neef/nicht)
- Mijn vriend/vriendin (relatie)
- Mijn vriend/vriendin (vriendschap)
- Mijn mentor/leraar/lerares op school
- Mjin leraar of coach van de sport/hobby die ik doe (bv. voetbal, hockey, muziekles, dansles, filmclub, enzovoorts)
- Een vriend van de familie
- Mijn dokter/behandelaar
- De jeugdarts/jeugdverpleegkundige
- Niemand
- Anders, namelijk: ... [open veld]

Wie kan jou helpen bij het werken aan jouw ziekteverzuim op school?

Kruis één of meerdere antwoorden aan.

- Mijn vader/moeder/ouders/verzorger(s)

- Mijn broer/zus
- Ander familielid (bv. opa/oma, oom/tante, neef/nicht)
- Mijn vriend/vriendin (relatie)
- Mijn vriend/vriendin (vriendschap)
- Mijn mentor/leraar/lerares op school
- Mjin leraar of coach van de sport/hobby die ik doe (bv. voetbal, hockey, muziekles, dansles, filmclub, enzovoorts)
- Een vriend van de familie
- Mijn dokter/behandelaar
- De jeugdarts/jeugdverpleegkundige
- Niemand
- Anders, namelijk: ... [open veld]

Hieronder krijg je een uitspraak te zien. Geef aan in hoeverre je het met deze uitspraak eens bent.

De M@ZL app maakt het denk ik makkelijker om samen met mensen in mijn omgeving (bv. ouders, mentor, vrienden) te werken aan mijn ziekteverzuim op school

Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee oneens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
☐	☐	☐	☐	☐

Over jou

Als laatste willen we je nog een aantal vragen stellen over jezelf. Voor ons onderzoek is het zinvol om hier wat meer over te weten.

Hoe oud ben je?

☐ 12 jaar oud ☐ 13 jaar oud ☐ 14 jaar oud ☐ 15 jaar oud	☐ 16 jaar oud ☐ 17 jaar oud ☐ 18 jaar oud ☐ 19 jaar oud

Wat is je geslacht?

- Jongen
- Meisje

Welke opleidingsrichting volg je?

☐ Vmbo basisberoepsgerichte leerweg ☐ Vmbo kaderberoepsgerichte leerweg ☐ Vmbo gemengde leerweg	☐ Vmbo theoretische leerweg ☐ Havo ☐ Vwo

Zit je op een school voor speciaal onderwijs (VSO)?

- Nee
- Ja

Bij welke GGD/JGZ organisatie zit jouw jeugdarts/jeugdverpleegkundige?

- GGD Amsterdam

- GGD Flevoland of JGZ Almere
- GGD West-Brabant

De vragen hieronder gaan in op jouw persoonlijke situatie. Voor ons onderzoek is het zinvol om hier wat meer over te weten. Als je op deze vragen liever geen antwoord geeft, kun je ze overslaan.

Wat is in jouw eigen woorden de reden voor jouw ziekteverzuim op school?

... [open veld]

Hoeveel weken of maanden (ongeveer) ben je minder of helemaal niet naar school geweest door ziekteverzuim?

... [open veld]

Is er eerder een periode geweest dat je voor langere tijd minder of helemaal niet naar school ging door ziekteverzuim?

- Nee
- Ja, één keer eerder
- Ja, meer dan één keer eerder

Afsluiting

Dit waren alle vragen. Dank je wel voor het invullen!

Over ongeveer 4 maanden sturen we je nog een keer een vragenlijst om in te vullen. Ook die gaat over het gebruik van de M@ZL app om te werken aan je ziekteverzuim op school. Voor ons onderzoek is het belangrijk dat je ook deze tweede vragenlijst invult. Hopelijk wil je daar aan meewerken!

Meedoen aan een interview?

Wij willen ook graag met enkele jongeren in gesprek over het gebruik van de M@ZL app. Dit heet een interview. In dit gesprek kunnen we het verder hebben over wat je wel en niet goed vindt aan de M@ZL app. En ook over hoe het je helpt of juist niet helpt bij het beter omgaan met je ziekteverzuim op school. We zullen je uitnodigen voor een interview nádat je de tweede vragenlijst hebt ingevuld. Dat is dus over ongeveer vier of vijf maanden.

Lijkt een interview jou leuk?

- Nee
- Ja

Als ja: Een interview lijkt jou wel leuk. Vul dan alsjeblieft hieronder je e-mail adres en/of telefoonnummer in.

Over ongeveer vier/vijf maanden nemen we contact met je op. Je bent dan *niet* verplicht om mee te doen! Wanneer we contact met je opnemen, kan je nog zeggen dat je toch niet mee wilt doen aan het interview.

Let op: Ben je jonger dan 16 jaar oud? Dan moeten we voordat we je gaan interviewen ook toestemming vragen aan je vader of moeder of verzorger(s).

Bijlage 2: M@ZL app evaluatie vragenlijst - T1

Introductie

Beste leerling,

Dank je wel dat je weer mee wilt doen aan ons onderzoek!

Opnieuw vragen we je om een vragenlijst in te vullen. De vragen gaan ook deze keer over het gebruik van de M@ZL app om te werken aan je ziekteverzuim op school. Voor ons onderzoek is het belangrijk dat je ook deze tweede vragenlijst invult. Sommige vragen zijn hetzelfde als in de eerste vragenlijst. Andere vragen zijn nieuw. Het invullen duurt ongeveer 20 minuten.

Denk niet te lang na, je eerste gedachte is meestal de beste! Er zijn geen goede of foute antwoorden.

Toelichting

Wat is ziekteverzuim?

Ziekteverzuim betekent dat je niet naar school gaat door een ziekte of andere aandoening. Het kan ook zijn dat je je ziek meldt op school door problemen of omstandigheden die er spelen.

De M@ZL app

Jij hebt ongeveer vier maanden geleden een gesprek gehad met de jeugdarts in verband met jouw ziekteverzuim op school. De jeugdarts heeft jou gevraagd om via de M@ZL app te werken aan je ziekteverzuim. Dit heb je gedaan door in de M@ZL app bepaalde doelen aan te maken en daarmee aan de slag te gaan. De jeugdarts of jeugdverpleegkundige heeft jou uitgelegd hoe je de M@ZL app kan gebruiken.

Wat is een doel?

Een doel is een positief resultaat wat je wilt halen. Het gaat over een probleem of omstandigheid dat je wilt verbeteren of veranderen.

Voorbeeld:

Joris wordt 's ochtends moeilijk wakker, omdat hij de avond ervoor te laat gaat slapen. Daarom mist hij regelmatig de eerste uren op school. Hij heeft daarom als doel 'op schooldagen om 22.30 uur naar bed gaan'. Hierdoor hoopt hij wel op tijd op school te komen.

Opbouw

Deze vragenlijst bestaat uit vijf delen:

Gebruik van de app

Wat weet je?

Wat vind je?

Jouw omgeving

Tevredenheid M@ZL app

Over jou

Gebruik van de app

In de afgelopen vier maanden heb je gebruik kunnen maken van de M@ZL app. Voor hoe lang heb je de app gebruikt?

Kruis aan wat het dichtst bij je antwoord komt.

- 1-2 weken
- 3-4 weken
- 1-2 maanden
- 3 maanden
- 4 maanden

Hoe vaak logde je in op de M@ZL app?

- Minder dan 1 keer per week
- 1 keer per week
- Meerdere keren per week
- 1 keer per dag
- Meerdere keren per dag

Met de M@ZL app kan je werken aan jouw eigen problemen en doelen. Dit doe je door doelen aan te maken binnen een bepaalde categorie. Binnen welke categorieën heb jij het vaakst een doel aangemaakt?

Kruis maximaal 4 antwoorden aan.

- Alcohol & Roken & Blowen & Drugs
- Angsten & Depressie
- Bewegen
- Eten
- Gamen & Sociale media
- Leren & School
- Lichamelijke gezondheid
- Pesten
- Slapen
- Sociale contacten & Relaties
- Stress & Ontspanning
- Thuisituatie
- Zelfvertrouwen
- Overig

Wat weet je?

Je krijgt nu een aantal uitspraken te zien. Geef aan in hoeverre je het met een uitspraak eens bent.

Ik weet voldoende over...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee oneens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
de ziekteverzuim regels op <i>mijn</i> school	☐	☐	☐	☐	☐

de gevolgen van ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen bij het leren	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen bij het plannen van mijn dag of taken	☐	☐	☐	☐	☐
lichamelijke gezondheid en hoe ik om kan gaan met problemen hierbij	☐	☐	☐	☐	☐
psychische gezondheid en hoe ik om kan gaan met problemen hierbij	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen thuis	☐	☐	☐	☐	☐
hoe ik om kan gaan met problemen in het contact met anderen (bv. met klasgenoten, vrienden, volwassenen of in een relatie)	☐	☐	☐	☐	☐

Ik weet waar of bij wie ik terecht kan voor hulp of informatie als...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee oneens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
ik vragen heb over ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
ik niet lekker in mijn vel zit	☐	☐	☐	☐	☐
ik bij het leren tegen problemen aanloop	☐	☐	☐	☐	☐
ik bij het plannen van mijn dag of taken tegen problemen aanloop	☐	☐	☐	☐	☐
ik problemen ervaar met mijn lichamelijke gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
ik problemen ervaar met mijn psychische gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
ik thuis tegen problemen aanloop	☐	☐	☐	☐	☐

ik problemen ervaar in het contact met anderen (bv. met klasgenoten, vrienden, volwassenen of in een relatie)	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Wat vind je?

De M@ZL app is bedoeld om je te helpen beter om te gaan met je ziekteverzuim op school. Wat vind je van de M@ZL app?

Geef hieronder aan welk antwoord het best bij jouw mening past.

Als de M@ZL app jou bijvoorbeeld 'niet nuttig' lijkt, kruis dan het hokje aan dat daarbij staat. Als de M@ZL app jou wel 'nuttig' lijkt, kruis dan het hokje aan dat daarbij staat. Als je mening tussen 'niet nuttig' en 'nuttig' in zit, kruis dan één van de andere hokjes aan.

Hetzelfde doe je voor de andere antwoordmogelijkheden (onprettig-prettig; niet zinvol-zinvol; slecht-goed; onbelangrijk-belangrijk).

De M@ZL app vind ik...

Niet nuttig	☐	☐	☐	☐	☐	Nuttig
Onprettig	☐	☐	☐	☐	☐	Prettig
Niet zinvol	☐	☐	☐	☐	☐	Zinvol
Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
Onbelangrijk	☐	☐	☐	☐	☐	Belangrijk

Je krijgt nu weer een aantal uitspraken te zien. Geef aan in hoeverre je het met een uitspraak eens bent.

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee eens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
Ik wil zelf werken aan mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
De M@ZL app helpt mij om beter om te gaan met mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐
De M@ZL app maakt het makkelijker om aan mijn problemen/doelen te werken	☐	☐	☐	☐	☐
Het is vooral aan mij om te werken aan mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐

Ik heb controle over waarom ik mij ziek meld op school	☐	☐	☐	☐	☐
Het is aan mij om te zorgen dat ik mijn doelen ga halen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan goed zelf met de M@ZL app aan de slag gaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan goed zelf aan mijn problemen/doelen werken	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan goed zelf werken aan mijn ziekteverzuim op school	☐	☐	☐	☐	☐

Jouw omgeving

Wie is er voor jou wanneer je een probleem hebt of ergens mee zit?

Kruis één of meerdere antwoorden aan.

- Mijn vader/moeder/ouders/verzorger(s)
- Mijn broer/zus
- Ander familielid (bv. opa/oma, oom/tante, neef/nicht)
- Mijn vriend/vriendin (relatie)
- Mijn vriend/vriendin (vriendschap)
- Mijn mentor/leraar/lerares op school
- Mijn leraar of coach van de sport/hobby die ik doe (bv. voetbal, hockey, muziekles, dansles, filmclub, enzovoorts)
- Een vriend van de familie
- Mijn dokter/behandelaar
- De jeugdarts/jeugdverpleegkundige
- Niemand
- Anders, namelijk: ... [open veld]

Wie kan jou helpen bij het werken aan jouw ziekteverzuim op school?

Kruis één of meerdere antwoorden aan.

- Mijn vader/moeder/ouders/verzorger(s)
- Mijn broer/zus
- Ander familielid (bv. opa/oma, oom/tante, neef/nicht)
- Mijn vriend/vriendin (relatie)
- Mijn vriend/vriendin (vriendschap)
- Mijn mentor/leraar/lerares op school
- Mijn leraar of coach van de sport/hobby die ik doe (bv. voetbal, hockey, muziekles, dansles, filmclub, enzovoorts)
- Een vriend van de familie
- Mijn dokter/behandelaar
- De jeugdarts/jeugdverpleegkundige
- Niemand
- Anders, namelijk: ... [open veld]

Hieronder krijg je een uitspraak te zien. Kruis aan in hoeverre je het met deze uitspraak eens bent.

De M@ZL app maakt het makkelijker om samen met mensen in mijn omgeving (bv. ouders, mentor, vrienden) te werken aan mijn ziekteverzuim op school

Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee oneens / Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
☐	☐	☐	☐	☐

Tevredenheid M@ZL app

In hoeverre ben je tevreden om met de M@ZL app te werken aan je ziekteverzuim op school?

Geef je antwoord aan op een schaal van 1 tot 10.

Hierbij betekent het cijfer 1 dat je **zeer ontevreden bent**.
Het cijfer 10 betekent dat je **zeer tevreden bent**.

Klik op de schaal om je cijfer te geven.

1 _____ 10

In hoeverre zou je anderen aanraden om via de M@ZL app te werken aan hun ziekteverzuim op school?

Geef je antwoord aan op een schaal van 1 tot 10.

Hierbij betekent het cijfer 1 dat je de M@ZL app **absoluut niet** zou aanraden.
Het cijfer 10 betekent dat je de M@ZL app **absoluut wel** zou aanraden.

Klik op de schaal om je cijfer te geven.

1 _____ 10

Met de M@ZL app kan je werken aan jouw eigen doelen. Deze doelen maak je aan binnen een bepaalde categorie. Zijn er categorieën die je echt miste?

- Nee
- Ja, namelijk: ... [open veld]

Zitten er categorieën bij die jij echt niet nodig vindt?

- Nee
- Ja, namelijk: ... [open veld]

Heb je alle personen uit je omgeving die je als 'betrokkene' aan de app toe wilde voegen, kunnen toevoegen?

- Nee → vervolgvraag: Waarom niet? ... [open veld]
- Ja

Wat moet volgens jou zeker in de M@ZL app blijven? Waarom?

... [open veld]

Wat zou je willen veranderen of toevoegen aan de M@ZL app? Waarom?

... [open veld]

Over jou

Als laatste willen we je nog een aantal vragen stellen over jezelf. Voor ons onderzoek is het zinvol om hier wat meer over te weten.

Hoe oud ben je?

- 12 jaar oud
- 13 jaar oud
- 14 jaar oud
- 15 jaar oud
- 16 jaar oud
- 17 jaar oud
- 18 jaar oud
- 19 jaar oud

Wat is je geslacht?

- Jongen
- Meisje

Welke opleidingsrichting volg je?

- Vmbo basisberoepsgerichte leerweg
- Vmbo kaderberoepsgerichte leerweg
- Vmbo gemengde leerweg
- Vmbo theoretische leerweg
- Havo
- Vwo

Zit je op een school voor speciaal onderwijs (VSO)?

- Nee
- Ja

Bij welke GGD/JGZ organisatie zit jouw jeugdarts/jeugdverpleegkundige?

- GGD Amsterdam
- GGD Flevoland of JGZ Almere
- GGD West-Brabant

De vragen hieronder gaan in op jouw persoonlijke situatie. Voor ons onderzoek is het zinvol om hier wat meer over te weten. Als je op deze vragen liever geen antwoord wil geven, kun je ze overslaan.

Wat is in jouw eigen woorden de reden voor jouw ziekteverzuim op school?

... [open veld]

Ga je nu weer meer naar school dan voordat je met de M@ZL app aan de slag ging?

- Nee
- Ja

Hoeveel weken of maanden (ongeveer) ben je minder of helemaal niet naar school geweest door ziekteverzuim?

... [open veld]

Is er eerder een periode geweest dat je voor langere tijd minder of helemaal niet naar school ging door ziekteverzuim?

- Nee
- Ja, één keer eerder
- Ja, meer dan één keer eerder

Afsluiting

Dit waren alle vragen. Dank je wel voor het invullen!

Heb je aangegeven dat je mee wilde doen aan een interview? Dan nemen we binnenkort contact met je op.

Bijlage 3: Raamwerk thematische data-analyse jongeren gesprekken

Thema	Omschrijving
Informatie en Kennis	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. via de M@ZL app het opdoen van informatie en vergroten van kennis
Ziekteverzuim	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. wat er verstaan wordt onder ziekteverzuim
Attitude aanpak ziekteverzuim	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. attitude t.a.v. aanpakken ziekteverzuim
Attitude M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. attitude t.a.v. M@ZL app en gebruik ervan
Steun en invloed omgeving	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. via de M@ZL app betrekken van netwerk bij omgaan met ziekteverzuim/werken aan doelen en ervaren steun daarvan
Zelfvertrouwen/Self-efficacy	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. invloed (gebruik) M@ZL app op vertrouwen in zelf bij aanpakken ziekteverzuim/werken aan doelen
Eigen regie	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. invloed (gebruik) M@ZL app op eigen regie bij aanpakken ziekteverzuim/werken aan doelen
Belemmerende factoren	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. belemmerende factoren voor werken met en uitrollen van de M@ZL app
Bevorderende en motiverende factoren	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. bevorderende/motiverende factoren voor werken met en uitrollen van de M@ZL app
Goed aan M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. wat (nu) goed is/lijkt aan de M@ZL app
Minder/niet goed aan M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. wat (nu) minder/niet goed is/lijkt aan de M@ZL app
Doelgroep M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. voor wie de M@ZL app geschikt is/ingezet kan worden en eventuele voorwaarden en subgroepen daarbij
Beloningen	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de inzet/het gebruik van beloningen
Tips/aanbevelingen voor door ontwikkelen M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. wat handig of belangrijk is bij het verder ontwikkelen van de M@ZL app
Overig	Alles wat er gezegd wordt dat niet in bovenstaande thema's past, maar wel relevant lijkt om te coderen met oog op onderzoeksvragen plan B/C

Bijlage 4: Raamwerk thematische data-analyse JGZ gesprekken

Thema	Omschrijving
Aansluiting bij bestaande systemen	Alles wat gezegd wordt m.b.t. of de M@ZL app aansluit bij huidige systemen en huidige digitale manier van werken
Gebruiksvriendelijkheid	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. hoe het in gebruik nemen van de M@ZL app ervaren is. Gebruiksvriendelijkheid en gebruiksgemak. Zowel positief als negatief
Training/voorlichting	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de mate waarin men geïnformeerd is over de werking van de app, inclusief of hier voldoende tijd voor genomen is. Zowel positief als negatief
Databescherming	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de veiligheid van data in de app, waarborging privacy en dossiervoering. Zowel positief als negatief
Ondersteunende organisatie	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de mate waarin vanuit de organisatie, management en sleutelfiguren wel/geen steun ervaren is om met de M@ZL app te gaan werken. Inclusief werkdruk, artsentekort, tijd voor M@ZL/ziekteverzuimconsulten. Zowel positief als negatief
Attitude eHealth en innovatie	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. Ehealth, vernieuwingen, veranderingen en innovatie. Inclusief motivatie hiertoe. Zowel positief als negatief
Attitude M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de houding tegenover de M@ZL app. Zowel positief als negatief
Goed aan M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de positieve elementen en functionaliteiten van de M@ZL app
Minder goed/niet goed aan M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de negatieve, overbodige en missende elementen en functionaliteiten van de M@ZL app
Bevorderende factoren implementatie M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. factoren die implementatie van de M@ZL app bevorderen
Belemmerende factoren implementatie M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. factoren die implementatie van de M@ZL app belemmeren
Ervaringen pilotonderzoek	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. hoe de pilot ervaren is, communicatie vanuit de onderzoekers, tijdsinvestering t.b.v. pilot, timing van de pilot. Zowel positief als negatief
Aansluiting M@ZL app bij M@ZL methodiek	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. de mate waarin de app wel of niet aansluit op de huidige manier van ziekteverzuimbegeleiding dan wel M@ZL methodiek
Aanbevelingen voor door ontwikkelen M@ZL app	Alles wat er gezegd wordt m.b.t. hoe de app er in de toekomst uit zou moeten zien, inclusief aanbevelingen, wensen, functionaliteiten. Inclusief wie de app zou moeten beheren, inzetten en voor welke doelgroep de app geschikt is
Overig	Alles wat er gezegd wordt dat niet in bovenstaande thema's past, maar wel relevant lijkt om te coderen met oog op de onderzoeksvragen plan B/C